

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Prin văzduh.

Duminecă în 13 Septembrie, AUREL VLAICU, feciorul primarului din Binținț, va pluti din nou pe aripele văzduhului, trecând peste cetatea Sibiului.

Voi, țărani români, cari scurmați de veacuri, cu plugul și cu sapa pământul, voi, cari cunoașteți toate tainele gliei, voi cei cu trupul înăoit și cu privirile plecate spre pământ, Duminecă să vă îndreptați trupurile, și să vă înălțați privirile spre cer, căci Vlaicu, fiul oncului, va rupe legăturile pământului și se va înălța în văzduh. Ceiace de mii de ani nici să viseze n'au cutezat, cu ceea ce și-au sfărmat capul toți învățații din lume, a făcut acest puiu de țaran român, și ne-a făcut nouă fală și mândrie 'n lume.

Tot ce-a iscodit mîntea omenească dela începutul lumii pînă astăzi, e nimica în asemănare cu această faptă măreață, de care se vor minuna ochii noștri și vor lăcrima de bucurie.

Să vă îmbrăcați cu toții în haine de sărbătoare, să vă spălați cu rouă fețele, căci razele de soare, care vor atinge fețele voastre, vor fi raze sfinte, trimise din cer să incunune biruința neamului românesc.

Mai de mult, când se întorcea cineva biruitor din vre-o bătuție, i-i eșia poporul în cale, și-l întâmpina, cu flori și chiote de bucurie.

Dar care biruință se poate asemana cu biruința lui Vlaicu?

Vlaicu a biruit îndărătnicia firei, și cu asta a trecut în rândul oamenilor mari ai omenirii.

Undele de vînt, care nu țin o frunză, un fulg ușor de zăpadă, se supun nepuțințioase în fața puterii acestui om, și-i poartă mașina grea de 190 kg., după voia lui.

Și spunefi apoi, să nu tresărim noi de bucurie, să nu aruncăm pălăriile în aer, când celce a țscodit cea mai minunată mașină de pe pământ, e fecior de român, este sânge din sângele nostru?

În țara asta mare, de 20 milioane de locuitori, cu neamuri multe și bogate, nu s'a aflat nîme altul, care se săvârșiască așa o faptă mare, decât un fecior de român.

Se va strînge lume străină, să vadă cum se ridică Vlaicu cu mașina lui în văzduh, și nu-și va crede ochilor văzându-l.

Ceice ne-au hulit de veacuri, cei-ce n'au avut decât cuvinte de ocară pentru noi, vor amuți ca peștii, și se vor teme. Și vor trebui de-aci înainte să-și ridice pălăria în fața noastră când trecem.

Cine vrea să învețe să umble cu capul ridicat s'alerge la Sibiu.

Școala.

Un nou an școlar s'a început și din nou să deschid porțile școalelor, ca să între cei obligați la cercetarea școlii. Zicem obligați, căci, durere, la noi se mai găsec și acum oameni mărginiți la minte, cari socotesc școala numai ca o povară, de care caută să se scape într'un fel sau altul.

Astăzi, când celce nu știe carte nici nu mai e socotit ca om întreg, vedem mai bine urmările lipsei de cultură pentru un popor. În patria noastră Români suntem mai în coadă în privința știutorilor de carte, de aceea presa străină, guverne, administrație ne socotește ca pe un popor, cu care ar putea face ce vrea, căci e lipsit de cultură. De când se vorbește de schimbarea legii electorale și introducerea votului universal, tot mai tare se aude strigătul, că alegător să fie numai celce știe ceti și scrie (și încă bine, la gazete, nu numai buchile). Trăim deja de mult într'un veac, în care cel neștiutor de carte e socotit ca o vietate, de care se poate folosi și de care își poate bate joc oricine și cum vrea.

Unde fruntașii, îndeosebi preotul, au fost oameni, cari au priceput graiul vremii și nevoile neamului nostru, cel dintăiu lucru de care s'a îngrijit a fost școala, și astăzi avem și noi multe sate, unde se cunoaște, că acolo locuiesc oameni cu școală, de pe gospodăriile lor, de pe curățenia stradelor, iar de dai în vorbă cu ei, de pe graiul lor și de pe reuniunile și societățile ce le au în sat.

Sunt însă și acum unele sate, iar în alte sate unii oameni, preste cari lumina culturii n'a trecut încă. E ciasul al unsprezecelea și pentru aceștia, ca să nu se mai închidă în coliba întunecimii, de nu vreau să fie ai perzării.

Greșelile făcute în trecut, cu greu se mai pot îndrepta acum, față de cei eșiți din vârsta școlii, cu atât mai mult trebuie să grijim însă, ca nici un copil și nici o fetiță de-ale noastre să nu mai rămână fără învățătură de carte românească.

Toți trebuie să ne gândim deci la împlinirea datorii, ce le avem față de copiii noștri, față de școală și față de învățători.

Nu credem să mai fie acum cineva, care să nu fie convins despre lipsa arzătoare de-a-și învăța copiii carte, și e o mare mângăiere pentru noi și totodată dovadă despre pornirea spre cultură a națiunii noastre, când bătrani și tineri, cari n'au avut norocul să învețe carte, vorbesc cu multă părere de rău despre aceasta lipsă, străduindu-se, ca cel puțin copiii lor să scape pe viitor de neștiință. Nu e destul însă, să dăm copiii numai la școală, căci la orice muncă ce săvârșim trebuie și unelte.

Decum au intrat în școală, copilul trebuie să aibă toate cărțile prescise pentru clasa lui și toate celelalte recvizite de învățământ. Copilul lipsit de acestea, perde timpul aproape în zadar și chiar dacă și-le câștigă mai târziu, el a rămas în urma celorlalți, ceea ce e o pierdere, care cu greu se mai poate repara. Dacă s'a început odată școala copilul nu mai e ertat să fie oprit pentru lucrări de-ale casei sau gospodăriei, căci opreliștile acestea îl țin pe loc, copilul perde o parte din învățătură și, dacă e simțitor din fire, își perde și curajul la învățătură. Anii de școală sunt timpul sămănatului pentru om, și dacă sămănatul nu s'a făcut cu bună rânduială, nu poate răsarî rodul bun, ce dorim.

Pentruca totul să se facă bine, e de lipsă, ca părinții să se îngrijească bine și de școală. Înainte de toate vor face tot ce e cu putință, ca școala, în care au să învețe copiii lor, să fie românească. Nu se poate prostie mai mare decât credința, că omul își poate câștiga pînă la vârsta de 12 ani o cultură temeinică într'o limbă străină. Tocmai în patria noastră avem cea mai bună pildă, că anii petrecuți într'o școală primară (cu copii pînă la vârsta de 12 ani) cu limbă străină, sunt ani perduți. Șvabii din Banat și alte părți ale Țării-Un-gurești, înșelați de niște conducători mincinoși, s'au învoit, ca în școalele lor primare să se învețe numai în limbă străină. Acum, după ce au văzut, că câteva rânduri de oameni eșiți din aceste școli, sunt cei mai nenorociți în privința culturii, căci nu sunt în stare să gîndească și să scrie bine nici în limba străină, pe care au lăsat-o să se vîre în școalele lor, nici în limba lor maternă, pe care n'au învățat-o, se sbat ca peștele pe uscat să scoată pe dușmanul culturii din școală, dar cu greu vor izbuti. De altminteri zilnic vedem și la noi, că chiar și de ceice au învățat în școală românească, dacă n'au mai luat cartea în mână după eșirea din școală, au ajuns aproape tot așa de neștiutori ca cei fără de școală. Zilnic vedem, cu câtă greutate învață copiii noștri la început chiar și în limba maternă, dar încă într'o limbă străină. Anii de școală făcuți c'o limbă străină, sunt ani perduți. Unde mai pui, că'n școale străine, cu învățători străini sau înstrăinați, limba, legea și istoria neamului nostru sunt batjocorite, așa că ne pomenim cu șerpi în sânul familiei națiunii noastre.

Iar dacă totuși nenorocirea a făcut, ca un sat slab să aibă școală străină, apoi faceți din casa voastră românească școală românească și puneți copilului acasă în mână abecedarul românesc și cartea de cetire românească, ca să nu vă blasteme mai târziu, c'ați făcut din ei niște corcitură.

E în interesul copiilor, ca părinții să se îngrijească cu tot dinadinsul și de școală. Intrând într'un sat, cele dintâi zidiri, după cari se uită omul, sunt biserica și școala. Când vedem o școală neîngrijită, nespoită, neîngrădită, scundă, cu ferestri mici, cu odăi neîncăpătoare, nu numai, că ne convingem despre lipsa de cultură la oamenii din acel sat, dar ne convingem și despre lipsa de dragoste părintească față de proprii lor copii. Deci grija cea dintâi pentru orice comună, bisericească și politică, va fi înălțarea unui lăcaș vrednic de-a primi spre luminare copiii lor. Chiar și din punct de vedere politic-național trebuie să ne străduim a ne clădi localuri bune de școală, ca să nu dăm prilej celor ce îl caută pentru a ne sugrumă cultura noastră națională, căci n'am avea localuri bune pentru școală.

Când e vorba de un lucru așa de mare, cum e școala națională, nu e ertat să ne dăm îndărăt dela nici o cheltueală. Poporul român însă nici pe de parte n'a jertfit în toate locurile atâta cât s'ar fi căzut, mai ales dacă vedem jertfele aduse — tot pentru ei — în multe comune de-ale noastre, unde nu s'a sfiit să se încarce câte un cap de familie și cu 50—100 de coroane, numai să vadă lăcașul luminii ridicat.

Școala e învățătorul. De aceea grijiți, să aveți învățători, cari să fie păstori buni, gata a se jertfi pentru turma lor. Să fie învățători, cari să-și iubească ferbinte legea și neamul și să se gândească totdeauna întâiu, ce e bun pentru *poporul nostru*, nu ce zice străinul, care vânează interesele unui neam străin. Dar nici voi nu uitați, că vrednic e muncitorul de plata lui, de aceea grijiți, ca învățătorul să nu lupte cu grijile vieții, ci tot sufletul, toată inima și tot timpul să și-l pună în slujba luminării copiilor încredințați lui.

Consistorul mitropolitan al mitropoliei gr.-or. române din Transilvania și Ungaria și-a ținut săptămâna trecută ședințele în Sibiiu. Au luat parte toți episcopii și arhimandriții români gr.-or., precum și asesorii acestui consistoriu din toate trei diecezele (Sibiiu, Arad și Caransebeș). Dintre obiectele pertractate scoatem la iveală câteva din cele mai însemnate.

Ministrul de culte și instrucție publică dăduse ordinul nelegiuit, bașibuzucesc, ca *anuarile (programele) școalelor* noastre să nu mai fie tipărite în limba română, ci în cea maghiară. Biserica noastră a protestat în mai multe rânduri contra acestui ordin, prin care se calcă nu numai legea de naționalități, dar și Statutul organic care însă e lege votată de dietă și sancționată de Împăratul. Ministrul n'a vrut să ia în samă protestele. Consistorul mitropolitan a hotărât, să tipărească aceste anuare în limba română și alătura și maghiară, totodată a însărcinat pe arhierii să protesteze din nou contra încercării de-a scoate limba română din biserică și școală.

Cinci ani de zile guvernul n'a vrut să plătească mica *sumă*, pe care o dă din dările plătite de noi, *pentru dieceza Caransebeșului*. Acum în sfârșit și-a venit în minți.

Părintelui protopop *Dr. I. Lupaș* dela Săliște i-s'a dat voie să-și *retipărească* frumoasa lucrare despre mitropolitul *Șaguna* într'o ediție populară.

S'au împărțit apoi 18 burse (stipendii) de câte 1000 cor. din *fundațiunea Tranșil.*

O reuniune română de învățători perdută. „Reuniunea învățătorilor români sălăgeni“ s'a înscris ca membru în „Magyarországi tanítók országos szövetsége“. Aceasta însemnează îngroparea unei reuniuni românești. Moartea națională a acestei reuniuni e cu atât mai dureroasă, căci ea a pornit unirea reuniunilor învățătorilor români gr.-cat. din țară.

E o pierdere mare națională întovășirea unei societăți românești cu dușmanul culturii noastre, dar vina nu e atât a unora dintre conducătorii reuniunii, ci mai mult a stărilor triste din dieceza Gherlei.....

Supărare patriotică. Foile jidano-maghiare se jeluiesc cu amar, că Europa încă tot nu vrea să recunoască „independența“ Ungariei. La conferința de pace internațională dela Berna au fost invitate toate statele, numai Ungaria nu. Tot așa a pățit și în 1899 și 1907. Cauza e, că invitațiile s'au făcut totdeauna la adresa *Austro-Ungariei*, ca monarhie unitară. E știut, că în fața străinătății suntem reprezentați prin ministru comun de externe.

Din minciunile lui Kossuth. Din când în când izbutesc pene vândute jidano-maghiare să vâre câte un articol plin de minciuni și în reviste străine *cinstite*, cum e de pildă *Deutsche Revue* din Germania. Intr'un număr din revista aceasta scrie un Jidan un articol, pe care-l iscălește Kossuth Ferenc, laudând lucru mare libertatea (?), de care se bucură naționalitățile în Ungaria. Perciunatul spune între altele, că în Ungaria nu există frecări naționaliste, decât în puține părți și și aici puse la cale de agitatori. Aceștia însă nu izbutesc și e firesc să fie așa, pentru că știrile despre asuprairea nemaghiarilor sunt neadevărate. În Ungaria cetățenii de diferite limbi au drepturi egale cetățenești și politice, ba Nemaghiarii au mai multe drepturi, căci mai ales Slovaci și Valahii au primit favoruri (Să nu râdeți! *Red.*). Pentru școalele și religiile străine, statul dăruiește în tot anul multe milioane....

Și Kossuth Lajos minți de svântă, dar nu așa prostește ca fiul său Kossuth Ferenc. A vorbi de favoruri pentru Slovaci și Români, când zilnic suntem sugrumați; a vorbi, că ni se dau milioane pentru școale și biserici, când ni s'au închis sute de școale, iar banii dați la altele sunt arginții lui Iuda, a vorbi de libertate în Ungaria, când jandarmii rup hainele de pe femeile noastre, și încă la porunca unui fișpan, iar directori de școale plătite și *din pungea noastră*, nu vor să ne înscrie copiii până nu-și vor lăpădă legea creștinească și să se dea în cea păgânească, ca la Orăștie, — e cel puțin obrăznicie. Fiind însă vorba de un neam de renegeți (kossuthiștii sunt de viță slovacă), nu ne mirăm.

Episcopat greco-catolic maghiar. Renegații greco-catolici din Dobrișin au ținut un sinod parohial, în care au hotărât să ceară dela Împăratul înființarea unui episcopat greco-catolic maghiar. Ceice cer lucrul acesta sunt în majoritate renegeți ruteni și câțiva Români perduți, pe ai căror părinți sau moși i-au dus nenorocirea la Dobrișin, unde și-au pierdut limba și cu ea conștiința națională. De altminteri cererea unui episcopat greco-catolic maghiar, ca și a unuia greco-oriental maghiar, e lucru vechiu, pus la cale de guvernele dușmane neamului nostru pentru a ne sparge și unica cetate națională, ce ni-au mai rămas: *bi-*

serica. Acei porecliți greco-catolici sau greco-orientali, cari cer episcopat maghiar, n'o fac asta de capul lor, căci de mult nu mai sunt de legea românească, ci o fac mânați de presa jidano-maghiară și guvernele ungurești.

Orice încercare făcută până acum s'a izbit de împotrivirea de fer a mitropoliților noștri români — la greco-catolici și de-a Papei dela Roma — și sperăm, că și încercările mai nouă cereri nu vor duce la țința dorită, căci izbânda lor ar însemna peirea bisericilor noastre naționale și cu ele împreună și a națiunii române.

Presa franceză și Slovaciei. Presa popoarălor culte din Europa apuseană se ocupă tot mai mult cu chestia naționalităților din Ungaria. Se'nțelege, că guvernul nu mai biruie acum ușor cu articolele plătite, în cari e laudată „dreptatea“ ungurească, căci adevărata stare a noastră e prezentată cât se poate de bine. În numărul de pe Iulie al gazetei „*Mercure de France*“ a fost un articol foarte frumos despre cultura slovacă, iar acum de curând gazeta „*Gil Blas*“ din Paris scrie despre Slovaci, frații noștri de suferințe, între altele următoarele:

„În Ungaria trăiește un popor mic, care formează națiunea slovacă. Arta poporală a celor trei milioane de Slovaci e foarte bogată. Literatură națională abia numai de vre-o șasezeci de ani are. Aceasta națiune mică, vitează, care se aprinde pentru libertate, e apăsată. Școale primare, secundare, universitate nu are. În ținuturile locuite de Slovaci limba în administrație, legislație, învățământ este cea maghiară. Coloman Tisza a desființat *Matica*, asociațiunea lor, care singură a păstrat și cultivat tradițiile literare și artistice ale Slovacilor. Poeții și scriitorii slovaci își tipăresc lucrările cu nume ascunse, căci altfel li le confiscă, iar ei înșiși sunt mereu urmăriți. Băești, cari cercetează școalele maghiare, sunt opriți să vorbească între ei în limba maicei lor... Dar va sosi vremea, ca Slovaci să-și poată câștiga libertatea, care să le asigure dezvoltarea și să le deștepte puterile, cari dorm în ei. Trebuie să sprijinim năzuințele națiunii slovace, care cu mândrie se declară admiratoare a națiunii franceze“.

De geaba umblă hoherul culturii noastre naționale, marele mincinos Apponyi, la cerșit cu articolele lui engleze și franceze. Gazetele *cinstite* din străinătate îl cunosc.

Sărbările Ligei culturale în București.

— 29 August 1911.

La Blaj s'a proclamat de cătră arhieriei Românilor din Transilvania și Ungaria unitatea culturală a neamului nostru. Liga Culturală, al cărei suflet e Nicolae Iorga, a ținut să întregească răsunetul dela Blaj, dându-ne prilej, să manifestăm pentru unitatea culturală a tuturor Românilor, fără considerare la granițele politice, cari nu pot și nu vor putea niciodată tăia în două sufletul unui popor, care *trăiește prin fapte*.

Sărbările, pe cari le-au aranjat Liga pentru zilele de 28, 29 și 30 August n'au avut nici o față politică, căci la lumina zilii și în văzul tuturor noi Români am vrut să arătăm, că suntem una prin graiu, sânge și suflet.

Sosirea oaspeților.

S'ar putea zice, că nici când cu expoziția națională dela 1906 n'a fost o îngrămădeală așa de uriașe în trenurile române, ca în zilele de Sâmbătă și Duminecă. Mai ales trenurile, cari veniau dinspre Moldova, apoi cele dela Vârciorova și Turnu-Roșu au fost așa de pline, încât nici vagoanele de marfă nu mai puteau cuprinde pe călători. Trenul dela Turnu-Roșu dela Peatra-Olt încolo nici n'a mai primit alți călători, așa că au trebuit să se formeze trenuri nouă, cari să ducă pe ceice umpleau găurile la București. Pe trenul, care venia dinspre Căineni (gara-vamă românească în apropierea Turnului-Roșu) credeai, că ești în Ardeal, dar într'un Ardeal curățit de venetici. Pe trenul întâiu de oaspeți venit din Moldova, erai ca în Bucovina, așa de mulți Bucovineni au venit la sărbarea unității naționale. Mai ales arcașii (pompierei) bucovineni, cu pieptarele lor mari, pletele lungi acoperite de coifurile pompierești, îți duceau gândul departe înapoi spre vremurile lui Ștefan-cel-Mare, care a stăpânit Bucovina acum austriacă...

Oaspeții, cari s'au anunțat, au fost primiți cu muzica la gară. Ceialalți s'au răspândit în grupuri prin București, ajungând care pe jos, care cu tramvaie, care cu birji la locul serbării în parcul expoziției.

Incvartirarea.

Comitetul Ligei s'a îngrijit, ca mulțimea sosită, să aibă și adăpost preste noapte. O mulțime de căzărni, școale, chiar și case particulare au primit pe cei sosiți. Mulți însă, neputându-se orienta, au umblat toată noaptea prin oraș, alții au dat preste oameni, cari se interesau de ei și-i duceau la cvartire. Unii s'au mulțumit cu cvartire pe earba verde dela expoziție, din parcul Cismigiu și din alte grădini. Alții au stat până dimineața prin cafenele. Dacă nu s'au putut împlini toate dorințele îndreptățite, cauza e de-a se căuța mai ales în împrejurarea, că au venit atâta lume, încât aranjatorii nu s'au așteptat. În ziua dintâiu s'au dat la intrarea în parc 39 de mii de bilete! A fost frumos, că frații țărani din România s'au prezentat în număr foarte mare, ceea ce a făcut o bună impresiune și asupra Ardelenilor, Bucovinenilor și Bănățenilor. Căci, după cum spunea dl Iorga, expoziția din 1906 a fost mai mult „domnească“, serbările de-acum au fost ale poporului.

Despre petrecerile, cari s'au aranjat, despre cecele s'au vorbit, vom da amănunte mai multe în numărul viitor. Aici amintim, că serbările au fost deschise Duminecă prin o vorbire ținută de dl D. Onciul la Arenele Romane, iar Luni sara dl Iorga a ținut în fața Ardelenilor, Bucovinenilor și Bănățenilor, o vorbire însuflețitoare în pavilionul regal, arătând datorințele, ce le are România față de noi și noi față de România.

Cor.

Asociațiunea în Maramurăș.

Decând Asociațiunea și-a întins activitatea binefăcătoare și asupra comitatelor din afară de Transilvania, gândul conducătorilor ei eră meru îndreptat asupra Maramurășului, acest colț frumos de pământ românesc, care pareă aproape cu totul adormit pentru cultura națională românească. Amorțeala aceasta eră pentru întreg

neamul românesc cu atât mai dureroasă, cu cât istoria națiunii române cuprinde pagini frumoase nu numai despre vitejia Românilor maramurășeni, cari au întemeiat principatul Moldovei, unde a domnit și Ștefan-cel-Mare, dar și despre primele încercări de-a introduce limba românească în biserică.

În anul jubilar, Comitetul Asociațiunii a făcut întâii pași încoronați de izbândă pentru deșteptarea la cultură națională a fraților noștri din Maramurăș. Cu o săptămână înainte de adunarea jubilară dela Blaj, delegatul comitetului, dl Oct. Tăslăuanu, s'a prezentat în comuna Vișeu-de-sus, unde s'a ținut întâia adunare de constituire a întâiului despărțământ al Asociațiunii.

Dl delegat a ținut o frumoasă vorbire, din care dăm partea, care vorbește mai ales de trecutul Maramurășului. Iată, ce a zis:

„Presupun, că în sufletele D-Voastră mai trăiește amintirea faptelor săvârșite de înaintașii cu steme de zimbru, cari vă îndrumau spre o viață românească unitară. D-Voastră de sigur vă aduceți aminte, că acest pământ al Maramurășului își avea organizația și autonomia lui națională sub voievozi români încă în suta a 14-a și de sigur știți, că strămoșii D-Voastră erau așa de mândri de independența lor națională, încât n'au vrut să recunoască nici o stăpânire străină, ci s'au ridicat cu armele în mâni împotriva celorce voiau să-i supună, iar când nu s'au mai putut împotrivi, au trecut dincolo de Carpați, căutându-și nea-tărâna pe plaiuri necunoscute. D-Voastră, cari cunoașteți vitejia voevozilor, cnejilor și boierilor săteni din Maramurăș, nu se poate să nu simțiți, că vitejia războinicilor de odinioară vă îndrumă spre o luptă culturală românească, astăzi singura, care vă mai poate mântui de perzare. Și nu numai vitejia trupească a străbunilor vă îndeamnă să răsădiți cultura românească pe acest pământ hrănit cu sânge de viteji, ci și tradițiile culturale din trecut. D-Voastră știți de bună seamă, că aici în Maramurăș au fost cei dintâi preoți, cari au făcut cele dintâi traduceri de cărți bisericești în limba românească. Ei au scris cea dintâiu evanghelie românească.

Prin urmare atât sabia, cât și crucea străbunilor vă chiamă la o nouă redeştere națională-culturală. Vremurile de astăzi însă vă chiamă și la împlinirea unei alte datorii, și anume la datoriă de-a vă apropia sufletește de ceilalți Români, fiindcă toți suntem un trup și un suflet. Astăzi nu mai puteți trăi despărțiți în cele culturale de ceilalți frați, căci după cum avem un singur Dumnezeu, așa avem o singură cultură românească, căreia trebuie să ne închinăm cu toții.

Vorbirea a făcut o impresiune adâncă asupra celor adunați, cărturari și țărani. În zadar au încercat renegatul Papp Simon, un om acoperit de blăstămul țaranilor români de-acolo, să împedecă cu slugile lui, unii slujbași la pretură, ținerea adunării. În zadar o altă slugă de-a lui, tot un renegat ticălos, care batjocorește numele frumos românesc Coman, a confiscat broșurile, ce erau să se împartă între țărani. Glasul deșteptării a sunat și pentru Maramurăș. Numai decât s'au înscris 14 membri ordinari și 61 de membri ajutători dintre țărani.

Director al despărțământului a fost

ales părintele Emil Bran, un vrednic Român, iar membri în comitetul cercual dnii Ioan Tarția, preot în Săcel, Dr. Ilie Chindriș, adv. în Vișeu-de-sus, Ioan Bârlea, preot în Icuș, Dr. Gavriil Iuga de Săliște, adv. în Vișeu-de-sus, Artur Anderco, preot în Cuhe.

După alegere, delegatul Asociațiunii a mai ținut o vorbire țaranilor români, arătându-le în graiu poporal, care e rostul Asociațiunii.

Dea Dumnezeu, ca flacărele culturii naționale românești să izbugnească cât mai multe și cât mai mari pe tot cuprinsul țării voevozilor români, Dragoș și Bogdan ai Maramurășului.

Dela despărțămintele „Asociațiunii“.

Despărțământul Săliște și-a ținut adunarea în Armeni. Directorul despărțământului, dl Dr. N. Calefariu vorbește despre Asociațiune și despre Urmările beției, într'un mod foarte lămurit și convingător. Părintele protopop Dr. I. Lupas vorbește despre Înființarea Asociațiunii și însemnătatea ei pentru popor. Părintele I. Popa a ținut o prelegere, foarte potrivită pentru noi, despre Buna înțelegere și încunjurarea proceselor. Dl N. Iosif, învățător pensionat, vorbește cu multă pricepere despre Lucrarea pământului.

Comisiunea pentru înscrierea de membri raportează, că s'au înscris preste 50, dintre cari 7 ordinari, ceialalți ajutători, adecă țărani. Se împart apoi preste 400 de broșuri, parte din biblioteca Asociațiunii, iar 200, cari vorbesc despre Însemnătatea bisericii, le împarte vrednicul protopop al Săliștei.

Dl notar pens. N. Henț din Săliște a înscris pe cel mai bun copil de școală între membri ajutători, plătind Dlui taxa de membru.

Despărțământul Nasaudului și-a ținut adunarea în comuna Rodna-nouă (Șanț). Directorul despărțământului, dl I. Păcurariu, profesor în Năsăud, deschide adunarea, vorbind despre Asociațiune. Dl Dr. N. Simon cetește Istoricul despărțământului Năsăud, o lucrare foarte frumoasă, care se va tipări. Dl Emil Domide vorbește poporului despre Păstrarea neatinsă a portului, a limbii, a legii și a moșiei strămoșești.

S'au mai înscris 2 membri ordinari și 53 de membri ajutători, aceștia toți țărani.

Adunarea a fost împreună cu o expoziție foarte frumoasă de țesături, cusături și lucrări de lemn făcute de țarancele și țararii noștri. Acestora, precum și coriștilor și celorce au jucat seara teatru, li s'au dat un număr frumos de premii.

Despre activitatea frumoasă a acestui despărțământ am raportat în numărul trecut al Foi Poporului.

Locuitorii din Șanț sunt niște Români foarte vrednici, cari au reuniune de cântări și cetire, reuniune de înmormântare, de asigurare a vitelor și de pompierei. Preotul, învățătorii și chiar câte un țaran deștept țin prelegeri la șezătorile literare ale Șanțenilor.

Despărțământul Sebeșului și-a ținut adunarea în Sassebeș. Despărțământul e unul dintre cele mai vechi ale Asociațiunii, fiind înființat de preste 40 de ani.

În vorbirea de deschidere, părintele protopop Sergiu Medeșan vorbește despre

faptele mari ale fundatorilor Asociațiunii și despre jefele aduse de înaintași pentru statornicirea acestui așezământ.

Din *raportul* comitetului se vede, că s'au înființat 18 agenturi, 19 biblioteci la sate, una mare centrală în Sebeș, s'au ținut 28 prelegeri populare, s'au înființat tovărășii economice și s'au împărțit o mulțime de cărți între popor.

Părintele *Dr. S. Stanca* a citit *Istoricul despărț. Sebeș*, o lucrare foarte frumoasă, care s'a hotărât să se tipărească.

Seara s'au jucat două piese teatrale, apoi a fost joc.

Despărțământul Sân-Miclăușul-mare și-a ținut adunarea generală la *Cenadul-mare* (pe valea Murășului în Ungaria), o comună mare, cu locuitori în majoritate Români harnici și naționaliști. Vorbirea de deschidere o ține părintele protopop T. Oprean vorbind despre Asociațiune și scopurile ei. Răspunsul îl dă părintele Victor Deciu. Se cetește apoi raportul, din care se vede munca cea mare, ce o desfășură agentura din Comloșul bănațean.

Di *Corneliu Petroviciu* vorbește despre *Gunoit*, di *Șt. A. Oprean* despre *Zbor* și aviatorul nostru *A. Vlaicu*, di *D. Boșian* despre *Pământ*, îndemnând pe Români cu tot dinadinsul să cumpere cât mai mult, căci al cui e pământul, a aceluia e stăpânirea. Toate trei prelegerile au fost foarte reușite. S'au înscris preste 30 de membri noi și s'a hotărât înființarea unei agenturi în Cenad.

Ce scriu alte gazete?

„*Revista Economică*“ (Sibiu). „Conform datelor celor mai nouă, culese din ultimul raport general al „Asociațiunii“ în 35, din cele 60 despărțăminte existente, între cari unele cu numeroase bănci pe teritoriul lor, nu aflăm nici măcar o singură bancă înscrisă între membrii „Asociațiunii“ iar în celelalte 25 despărțăminte numărul băncilor membre se urcă abia la 57 (din totalul de 2431 membri), din cari 10 membri fundatori (din 118), 22 membri pe viață (din 316) și 25 membri ordinari (din 1939).

Și numărul băncilor și însoțirilor noastre, cari fără nici o efortare deosebită ar putea presta odată pentru totdeauna, eventual în rate, în curs de câțiva ani, cheltuiala de 400 cor. pentru depunerea taxei de membru fondator resp. a diferenței între aceasta și taxa deja plătită odată se poate evalua la cel puțin 250 cor.

Cât de sărăcăcios se prezintă ajutorul, ce „Asociațiunea“ l-a avut până acum dela băncile noastre prin taxele de membri încassate dela ele, față cu perspectiva ce o deschide ochilor noștri suma de cel puțin 80,000 cor., ce i-ar reveni deodată „Asociațiunii“ — dacă ideea sulevată de noi s'ar realiza!

Și, suntem convinși, că pe lângă puțină bunăvoință, se poate realiza!

Ar fi un act demn și venit la timp oportun, un adevărat dar național, ce băncile noastre l-ar face „Asociațiunii“ din prilejul jubileului ei, și totodată una din cele mai impunătoare manifestații pentru promovarea și conservarea culturii noastre naționale.

Să sperăm că-l vor face băncile noastre!“

„*Lugosi Ellenör*“ (Lugoj). E dureros și trist lucru, că primpretorii primesc pentru serviciile lor de corteși ai partidului guvernamental puterea de-a porni, ca niște feară, goană în contra unor oameni sau contra poporului. Nu vreau să vorbesc de brutalitățile jandarmilor la alegerile de notari și primari, căci va fi destul să arăt pentru caracterizarea administrațiunii noastre, câteva cazuri speciale din Ardealul frumos, dar chinuit.

Suntem după alegeri. Primpretorul dă ordin, ca să se țină câinii închiși. Nimeni nu știe despre ordinul acesta, numai notarii și jandarmieria. Pe proprietarii cânilor, cari umblă liber, îi notează și primpretorul îi pedepsește cu 1—200 cor. Dar cum? Câinii primpretorului și ai prietenilor lui umblă liber, se dau la om, dar pe proprietarii lor nu-i citează nimeni.

Un preot român trimite la inspectorul de școale o scrisoare oficială. Sigilul de-abia se vede. Inspectorul i-o trimite de două ori înapoi. Atunci preotul îi răspunde că dacă sigilul a fost bun pentru ministru, va fi bun și pentru inspector. Nu trec câteva zile, și preotul se pomenește cu o hârtie, prin care e încunoștințat, că e pedepsit cu 2 zile închisoare sau 30 cor. amendă pentru „ultragiu“ (vătămare) adus autorităților.

Un meseriaș ajunge în crâjmă la ceartă cu solgăbirăul. Acesta îl târește noaptea din pat cu patru jandarmi, ca pe un ucigaș, îl bate bine și cu asta lucrul e isprăvit.

Un învățător scrie un articol despre sănătatea publică. Primpretorul îl citează, pentru că ar fi călcat dispozițiunile legii sanitare!

Pe timpul ex-lex-ului comitatul n'au vrut să facă recrutarea (asentarea). Un fecior a fost amendat cu 40 cor., pentru că n'a venit la asentare. În contra sentinței nelegale și nedrepte a făcut apel, dar nu l-au înaintat, iar protocolul l-au rupt.

Studentii săsești poartă liber colorile Ardealului, dar pe fata română, care nici nu știe, ce fel de trădare de patrie săvârșește, o amendează. Pentru că năzuința principală a administrației e, să câștige cât mai mulți dușmani patriei ungare.

Din articolul *Magyar Ársia* de Nagyolyosi Szabó Ferencz.

„*Nagybirtok*“ (Budapesta). Prin anii 80—90 ai secolului trecut, Evreimea încă nu avea cuvânt. Câțiva Evrei milionari jucău ceva rol, dar jidovimea în total eră săracă. Cu timpul însă prin comerțul mijlocitor desprețuit, a pus mâna pe așa averi încât faptul e fără păreche în istoria universală și azi întreaga viață economică maghiară este în mâinile jidanilor. Jidanizarea ei progresa cu pași atât de repezi, încât cei mai mulți s'au împăcat cu gândul, că preste cincizeci de ani Hatvany—Deusch-ii Kohn-ii și Schwarz-ii vor fi cei din tîi aristocrați ai Ungariei, iar Zich-ii, Károly-ii și Andrassy, vor fi aplicați ca niște scriitorăși modești în cancelaria magnaților evrei. Dela anii 80 încoace Evreimea mai bogată joacă rol considerabil și în politică și de atuncia strălucește în glorie temută deviza: teritor de vamă independent.

Ziarele evreiești și opoziționale n'au încetat a agita contra teritoriului vamal comun și au prezentat așa problema, că dacă nu se poate face imediat teritoriul vamal independent, trebuie dezvoltată industria cu ajutor dela stat. Și s'au deschis cassele statului pe sama capitaliștilor Evrei și a în-

treprinzătorilor industriași. Prin anii 90 guvernul a împărțit pentru sprijinirea industriei o sumă anuală modestă de 1—2 milioane în număr, dar a dăruit alte milioane în realități, în refacții (rabat) și în relaxare de dare. Toate acestea n'au fost destule. La inițiativa lui Szterényi Jozsef, guvernul coaliționist și al lui Kossuth a votat pentru sprijinirea industriei o subvențiune de 200 milioane coroane și 90% din acești bani intră în buzunarele Jidovilor. În anii trecuți presa jidovească a ațâțat atât de mult opinia publică maghiară, încât sprijinirea industriei a fost scoasă din cadrul politicii de partid și a devenit o cauză națională. Chiar marii proprietari, prelații și magnații declamau în Budapesta despre însemnătatea dezvoltării industriei. Și ce-i rezultatul? Am dăruit Jidanilor 200 milioane coroane și față de acestea industria noastră nu se desvoaltă de loc preste dezvoltarea naturală.

Stiri politice din străinătate

Rusia și Sârbia. Principesa Elena a Sârbiei s'a căsătorit cu un mare-duce rus, Ion Constantinovici. Căsătoria aceasta are o însemnătate politică, după cum s'a putut vedea din serbările împreunate cu ea. În anul 1908, când eră să izbugnească un războiu între Sârbia și monarhia noastră, vecinul nostru se bizuia mult în ajutorul, cel nădăjduia dela Rusia. S'au amestecat însă celelalte Puteri europene, și primejdia războiului a fost delăturată. Pentru aceea însă prietenia între Rusia și Sârbia a rămas și prin căsătoria dintre fata regelui Petru al Sârbiei și un mare-duce rus a fost întărită, după cum a spus și țarul Nicolae la ospăt. Ca să arete și mai mult încrederea, ce o are în regele Sârbiei, țarul l-a numit proprietar al unui regiment rusesc, ceea ce n'a făcut nici cu regele Milan, nici cu Alexandru al Sârbiei, cari amândoi se simțiau mai atrași spre Austro-Ungaria.

Portugalia. Credincioșii regelui alungat din Portugalia, nu vor odată cu capul să recunoască republică. După știri primite mai în urmă, ei au alcătuit o armată puternică, care a plecat spre capitala țării, Lisabona. Guvernul republican încă și-a adunat toate trupele, cu cari au nădejde să respingă pe regaliști (ceice țin cu regele).

Rusia și Japonia. Cele din urmă cauze de certe între Rusia și Japonia de când cu războiul de-acum șapte ani s'au înălțat acum de curând. Încă de mai înainte Rusia încheiase cu Japonia o învoală, prin care se hotărâu mai ales drepturile comerciale cu Mangiuria. Mai rămasese încă chestiunea despăgubirilor, ce le cereau supuși ruși păgubiți în războiul de cătră armatele japoneze, dar mai ales mulți supuși japonezi, păgubiți de Ruși. Acum s'au ajuns la o învoală, așa că între aceste state nu mai e nici un motiv de ceartă. Japonia, ca să-și arete și mai mult bucuria pentru aceasta bunăînțelegere, a dăruit Rusiei chiar unul din vapoarele câștigate dela Ruși în războiul ruso-japonez.

Persia. Șahul (împăratul) alungat din Persia nu s'a mulțumit cu viața tihnită de pensionar în Rusia, ci strângând trupe a intrat în Persia, ca să-și recucerească tronul. Trupele lui au fost însă bătute rău de armată persiană, însuși comandantul a fost rănit și prins.

Adunarea generală a comitatului Brașov.

Săptămâna trecută, comitatul Brașov a avut o adunare generală extraordinară, în care s'a pertractat între altele și asupra unor două adrese venite dela orașul Vârșeț (din Ungaria).

În adresa cea dintâiu, orașul Vârșeț condamnă obstrucția parlamentară din dietă și cere ca și comisiunea administrativă a comitatului Brașov să ceară dela guvern, ca să caute pe orice cale a pune capăt obstrucțiunii din dietă, care să-și vadă de lucru.

Propunerea aceasta a fost primită de majoritatea membrilor prezenți.

A doua propunere a orașului Vârșeț eră, că să se ceară *introducerea cât mai grabnică a votului universal, egal și secret.*

Comisiunea administrativă comitatenză a propus, ca adresa aceasta a comunei Vârșeț să se ia simplu la cunoștință.

Dl *Dr. N. Vecerdea* ține un discurs mai lung și arătând, care e punctul de vedere al partidului național român, cere, ca și comitatul Brașov să adreseze camerei o petițiune, prin care să ceară *schimbarea grabnică a dreptului electoral pe temeiul votului universal, egal, secret și cu votare după comune.* Totodată să se facă o *arondare nouă și dreaptă a cercurilor electorale.*

Dl *Dr. Zakarias*, membru al partidului justhrist, a cerut să se respingă propunerea comisiunii administrative și să se primească a orașului Vârșeț.

Membri sași, deputatul *Tr. Copony* și notarul public *Dr. Lurtz* au cerut să se primească propunerea comisiunii, fiind ei contra votului universal, ba dl *Copony* a declarat, că el e pentru votul plural al lui *Andrassy*, adică un Ungur sau un Sas să aibă câte două sau trei voturi.

Punându-se la vot propunerile, majoritatea compusă din Sași și Unguri au primit propunerea comisiunii, ca adică adresa dela Vârșeț să se ia simplu la cunoștință.

Scrisori dela sate.

Dorite nepoate!

În scrisoarea ta din luna trecută îmi faci ceva învinuire, că de ce nu-ți scriu mai des și de ce nu-ți dau povețe ca și mai înainte în toate afacerile tale!?

Bine, nepoate, cam ai dreptate, dar fiind acum mai în etate și fiind cuprins și cu alte afaceri familiare abia mai pot răsbi cu toate. Îți promit însă, că de aci înainte voi fi mai silitor și-ți voi scrie, adică răspunde, la întrebările tale ce mi le vei pune — mai curând, cu atât mai vartos, că de aci înainte să măresc serile și omul are timp mai mult să-și puie gândurile pe hârtie.

Îmi pare bine și mă bucur că-mi scrii despre recolta anului acestuia, că e bună. Să vede că sunteți fericiți pe acolo ca și pe aici, având de toate. V'a rânduit Dumnezeu cu: grâu, cucuruz, săcară, ovăs și nutrețele de lipsă. Ei bine, mulțami-ți lui de toate și cruțați, că știe bunul Dumnezeu ce o mai fi în viitor.

Aci am să-ți dau un sfat. Mi-ai fost amintit în o scrisoare din trecut, cumcă pe acolo aproape nici unul dintre poporeni nu e asigurat.

Acum că-mi scrii despre recoltă, îndată mi-am adus aminte, că pe cât sunteți

de îmbuibăți azi în toate, pe atât puteți fi ca mâne de săraci. Și asta din pricina, că nu sunteți asigurați. Întâmplă-se, ferească Dumnezeu, un foc și în câteva ceasuri tot agonisitul vostru se preface în cenușe.

Tu, ca învățător tinăr, ai datorința să luminezi poporul în toate. Trebuie să le spui, că pe lângă grija lui Dumnezeu să ne grijim și noi pe noi, că doar pentru aceea ne-a dat Dumnezeu minte și înțelegerere. Să nu lăsăm toate după voia întâmplării. Eu știu prea bine că poporul nostru e datat a zice: dacă Dumnezeu vrea, toate ni-le poate nimici într'o minută.

Ei bine, chiar de aceea noi cu mintea noastră trebuie să judecăm, că Dumnezeu ne vrea binele, dar mintea de aceea ni-a dat-o ca să știm încunjură răul și să facem binele. Ajută-te și Dumnezeu te va ajuta. De-a gata nu vine nimic. Nici roada aceea nu venea de-a gata, dacă oamenii nu-și lucrău pământurile și nu le sămănu la timp. Dumnezeu sfântul iară nu le poate grijii pe voia la toți, dacă oamenii și-le încredințează sorții. Soartea e cum și-o croiește omul. Cel agonisitor dacă s'ar lăsa în grija sorții, ar deveni ca și leneșul — sărac ca vai de el. Nu-i așa? Vezi chiar de aceea zic, că omul trebuie să se grijască el pe el.

Deci, dragă nepoate, spune oamenilor despre folosul ce-l aduce o bancă de asigurare, dacă ei să folosesc de ea și-și asigură avutul lor. Cetește-le din foi cutare și cutare întâmplare unde oamenii neasigurați din bogați au ajuns săraci și unde oamenii asigurați, deși focul le-a nimicit avutul lor, banca i-a ajutorat și nu li-s'a cunoscut nimic.

Cred că știi, dragă nepoate, că Românii noștri au înființat o bancă mare de asigurare, unde, să înțelege, nu vor fi agenți Jidani, cari înșală, ci vor fi sânge din sângele nostru, cari lucră numai și numai spre binele și fericirea noastră.

Lucră tu într'acolo, ca fiecare din sat să fie asigurat, cu timpul, la banca românească, care e a noastră a tuturor Românilor din țara aceasta. Deja cu 1 Ianuarie a anului ce vine banca își începe lucrarea. Pe atunci avem să fim pregătiți, ca toți să intrăm în șirul ei, va să zic, că să ne ajutăm unii pe alții. Până atunci putem face o asigurare de 3—4 luni pe la alte bănci străine, dar pe atunci nesmintit să ne înșirăm sub scutul băncii românești. Așa ne și stă bine să sprijinim ce e al nostru!

Te-aș ruga apoi, nepoate, să-mi scrii despre acest lucru, că ce și cum ai făcut? Știu prea bine că oamenii noștri sunt cam neîncredători la toate și-ți va fi începutul spre greutate, dar nu mă mir, căci bieții sunt fripți și arși din partea la mulți.

Nu are multă încredere nici într'ai lui, deoarece prea mulți din cei puși în fruntea lui, l'au înșelat. Începând dela cutare slujbaş al statului în sus, toți i-au mințit și sedus și de aci vine neîncrederea. Uite, nepoate, bietul de țăran nici o mașină de cusut nu-și poate cumpără fără să nu fie înșelat. Cred că ai cazuri proaspete. Acestea însă toate sunt faptele străinilor și nu ale noastre.

Lucră neîntrerupt, nepoate, pentru luminarea poporului în a cărui serviciu te-ai pus și numai așa vei putea sta cu fruntea în sus spunând sus și tare că ți-ai împlinit datorința de Român și conducător! Te salută cu drag unchiul tău

Dascălul Chimu.

Observări dela sate.

— În formă de poezii populare, cu o ilustrație. —

— Rele vremuri, frate Stane!

— Rele, zău, bade Ioane!

— Unde-s vremurile bune,

Când ferbeam rachiu de prune

Și nu ne porunca nime?

Și putea sădi ori cine,

Tăbac la el în grădină,

Fără ca să-i bage vină?

— S'au dus, Stane, cum se duce,

De pe masă urda dulce.

Azi e rău și-amar de noi,

N'avem nici fân pentru boi.

N'avem grâu și n'avem paie,

În șerpar nici o lescaie.

Dările ne pune capul

Și me lasă goli ca napul.

Toate'n lume s'au scumpit,

Vai de omul năcăjit.

Munca noastră nu-i plătită,

Truda ni-e nesocotită!

Sau ce zici la asta, Stane?

— Ce să zic, bade Ioane?

Stau și mă gândesc și eu,

A trăi cât e de greu!

Cam așa vorbeau aseară,

De s'auzia vorba afară,

Nenea Stan și cu Ioan

În crâjma lui Ardelean.

Eu am prins-o prin fereastră,

Să v'o spun și dumnevoastră,

Vorba asta învechită,

De zăci de ani auzită:

Că vremea s'a prea răit,

Nu mai este de trăit.

Și uitați cine e Stan

Cu vecinul său Ioan:

Doi de-aceia dela sate,

Cari știu puținică carte,

Și-aveau puțină avere

Primită dela muier.

Oare cândva'n cătănie

Au purtat ceva șergie,

Care le-a băgat în gând

Că n'ar fi oameni de rând,

Ca și ceialalți din sat;

Deci cu nasul s'au băgat

În tot locul, ca și porcul,

Ca să își caute norocul.

Le plăcea să se gătească,

Printre domni să se 'nvârtească.

Se 'nvârteau pe zi de-o miie

De ori în cântălarie,

Tot cu gândul doar de da
Vre-o slujbă va apuca.
Deci mereu se ploconeau,
Când e vorba cheltuiii
Și ei bani ca bogătașii
Numai să dea pe frunțașii.
Ba ca mai cu cioc să fie,
Incepu mai pe domnie
A vorbi — minune mare,
Cu „adio“, „salutare“.
Ziua nimic nu lucrau,
Noptile benchetuiiau,
Căci ești silit se lași somnul
Dacă vrei se dai pe domnul;
De ai bea pe datorie,
Numai s'o dai pe domnie.

Dară unde nu mai pui
Și tot iei, — odată nu-i.
De luat sau tot luat
Și nimica n'au lucrat.
După ce s'au gătat banii
S'au dus iute și juncanii,

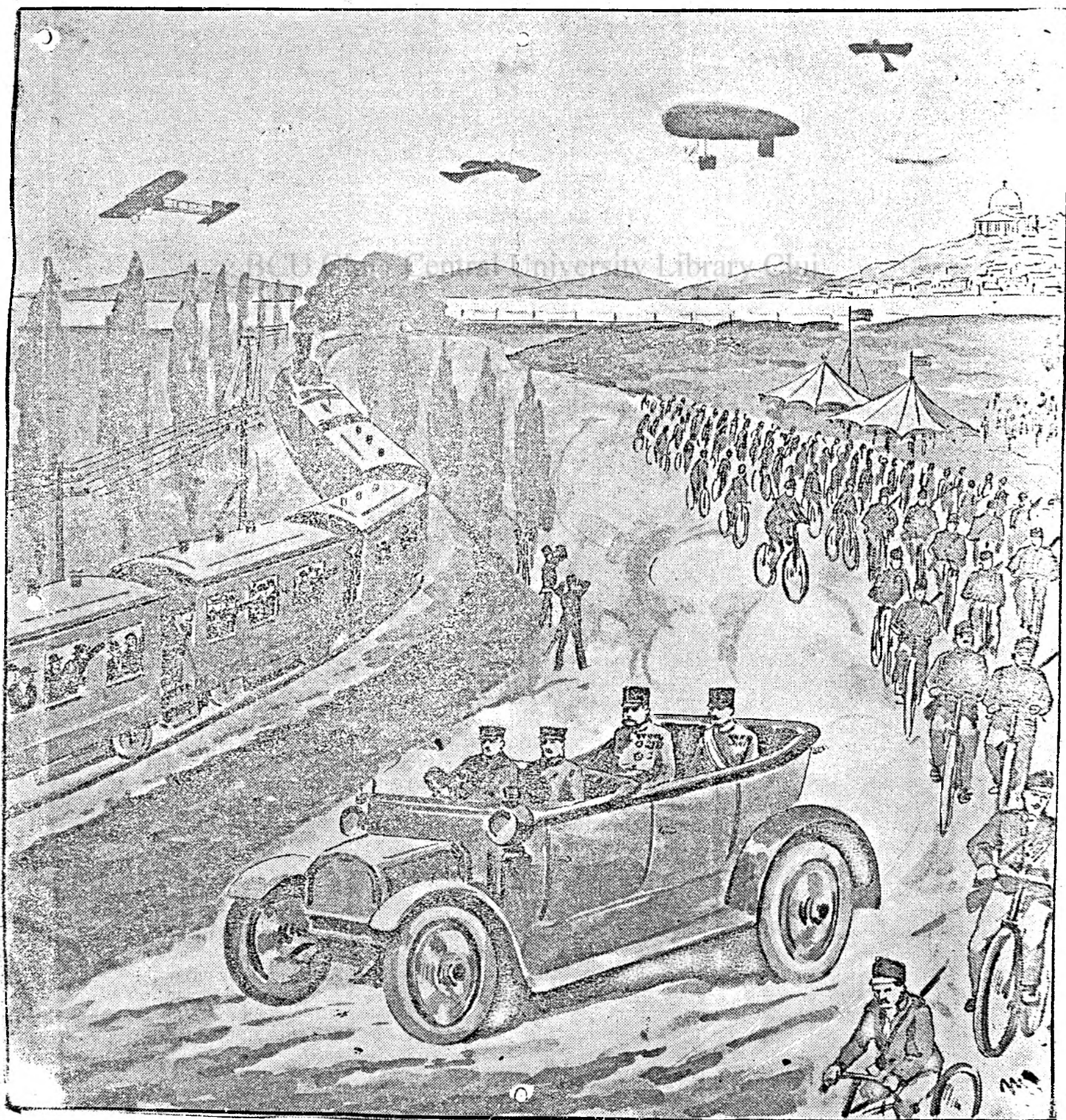
După juncani s'au dus oi,
Apoi vaci, pământ și boi.
Azi ca zestre din domnie
Au și-un pic de datorie,
Pe care n'o pot plăti;
Bine încă ar trăi,
N'au cu ce, deci tot mereu
Spun că merge tare rău,
Că vremile s'au răit
Nu mai este de trăit.

Dar să le dăm bună pace
Ca să creadă ce le place,
Noi să vedem, dragii mei,
Câți avem și azi ca ei,
Cari se plâng că s'a răit
Vremea și-i greu de trăit.
Greu a fost întotdeauna,
Mai de mult, ca și acuma.
Pentru leneși nici atunci
Nu creștea pânea pe lunci,
Ba îndrăsnesc a vă spune
Că mijloacele-s mai bune

Astăzi de-a face avere;
Dar nu 'n trai bun și sedere,
Ci cu muncă și cruțare,
Poți face avere mare.
Pildă ne dau foarte mulți
Cari din săraci sunt avuți.
Și-acum o întorsătură
Și o altă învățătură:
Nu de mult, de-o vreme'n coace,
Știe sfântul cum se face,
Mulți țărani — oar' ce să fie? —
O dăm chiar prea pe domnie!
De-om duce-o așa un an
Vom păți ca nenea Stan
Și ca vecinul Ioan.
Iată unii cum gândesc
In viață cât trăiesc:
Eu sunt gazdă, am avere,
Popa dela mine cere;
Pe notar, învățător,
Eu îi țin, că domnialor
Sunt săraci, — doamne ferește! —
Și tot trăiesc boierește.

Aeroplanul în serviciul armatei.

— Vezi descrierea chipului la pagina 7. —

Deci s'apucă de domnie,
N'are minte, — deci nu știe,
Că e greu și tare amar
Să fi domn fără salar.
Căci sâmbria cât de mică
De nu curge, apoi pică;
Dar averea de plugar
De nu lucră e 'nzădar...
Și te pomeni la sfârșit
Calicit și sărăcit.

Deci se rămânem ce-am fost,
Țărani harnici și cu rost,
Doinind doina lângă plug,
Pe lângă boii din jug.
Domnii vadă-și de domnie
Iară noi de plugărie,
Că deși avem itari
Domni suntem noi — încă mari!
Numai coșul fie plin

Și'n pivnițe s'avenă vin.
Căci omul de omenie
Făr s'o dea el pe domnie
E cinstit și laudat
Și la ei și în alt sat.

Petrea Dascălul.

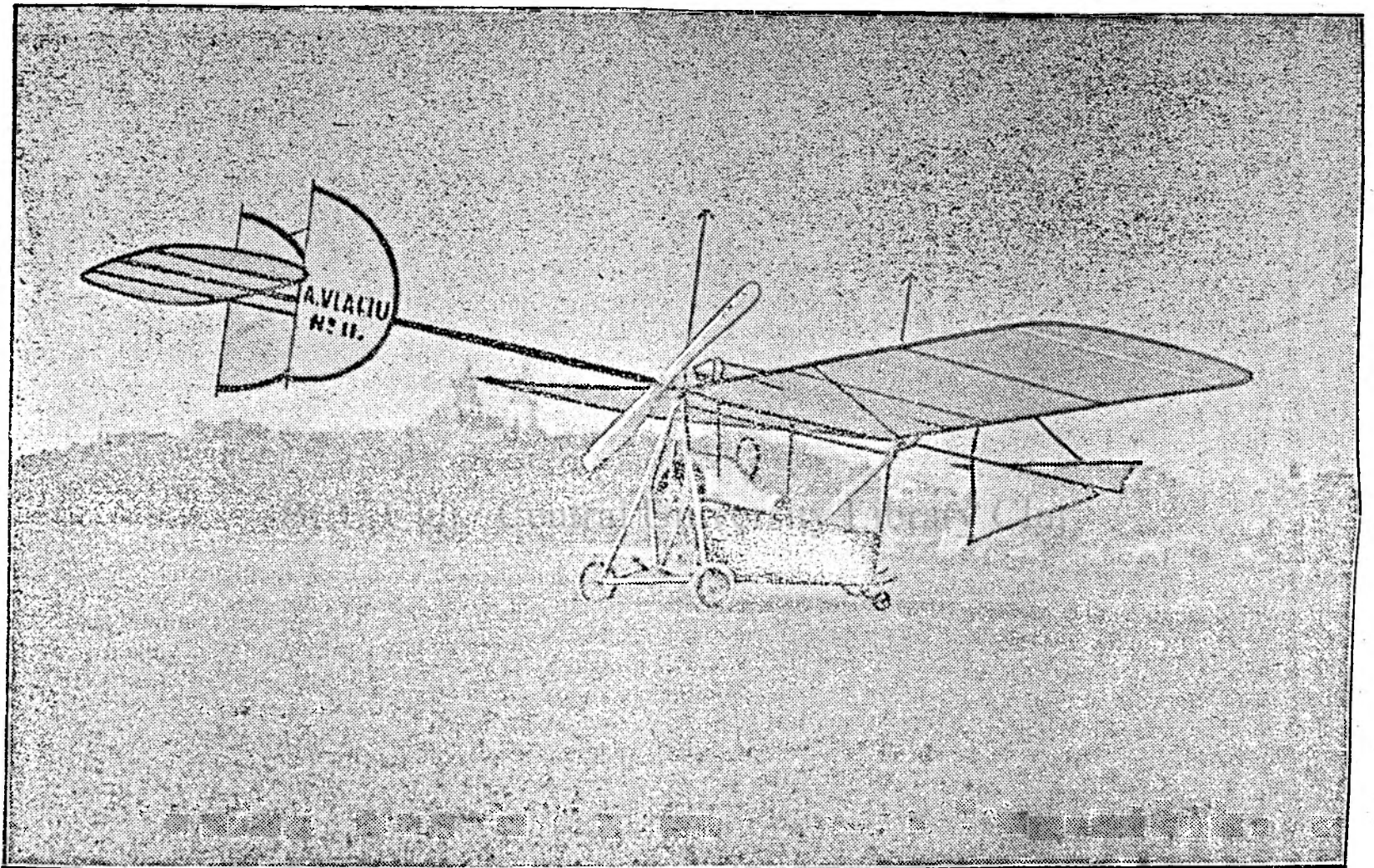
Aeroplanul în serviciul armatei.

— Vezi chipul de pe pagina 6. —

Aeroplanelor li-se dă mare însemnătate. Cine știe, dacă în curând nu vom putea face călătorii cu aeroplanul ca și cu trenul? Însemnătatea aeroplanelor au înțeles-o și armatele din aproape toate statele civilizate. România se folosește de primul aeroplan al lui Vlaicu, pentru care i-a dat un premiu de 50,000 de lei. Germania, Franța și Anglia încă și-au construit fel de fel de aeroplan. Tot aseme-

nea și pentru armata din monarhia noastră austro-ungară s'au cumpărat mai multe aeroplan diferite. Dar cu toate acestea nici unul nu e așa practic ca al lui Vlaicu, care în urma ușurinții lui — are numai 190 kilograme — se poate cârmui grozav de ușor, iar șborul e mai sigur ca la ori care alt aeroplan.

În anul acesta, la manevrele cari s'au ținut în jurul orașului unguresc Esztergom, s'au folosit și aeroplan. Icoana de sus ne arată exercițiile cu aeroplanul și bicicletele în decursul manevrelor, la cari privesc uimiți și călătorii dintr'un tren, ce tocmai trece pe acolo. Jos, în automobil (trăsură mânăată cu benzin, în loc de cai) se află arhiducele Fridrich, (un neam al împăratului), care dimpreună cu aghiotantul lui urmărește exercițiile cu aeroplanele și cu bicicletele.

Vlaicu în Sibiu.

Sborul lui Vlaicu în Sibiu — Duminecă în 4/17 Septembrie 1911.

Când scriem aceste rânduri, tinerețea română din Sibiu e în plină febră și așteaptă cu sârguință, pentru ca să aranjeze toate cele de lipsă pe Duminecă în 4/17 Septembrie.

În această zi, la orele 5 după amiază, vrednicul și istețul fiu de țăran dela Binținț, lângă Orăștie, se va ridica cu mașina lui în văzduh, unde privit și urmărit de ochii a zeci de mii de oameni, va pluti ca o pasăre măiastră.

În Dumineca aceasta va fi dată ocazia Românilor din Mărginimea noastră, ca să vadă în sbor pe acela, care a laflat minunata mașină de sburat. Și e mare lucru aflarea acestei mașini. Mai cu seamă, dacă ne gândim, că o mulțime de învățați ai altor națiuni, de zeci de ani își sparg capul cu aflarea unei astfel de mașini.

Și iată, că acum vine un Român, fiu de țăran, care numai acum câțiva ani a pornit la școalele mai înalte, — iată că acesta iscodește mașina de sburat atât de minunată.

Inginerul Aurel Vlaicu
Inventatorul aeroplanului de sus.

(Câteva date biografice vezi la pag. 10)

De aceea se cuvine, ca tot Românul de dai Doamne să grăbească la Sibiu pentru a vedea sborul lui Vlaicu prin văzduh. Să se adune Duminecă după amiază toată suflarea românească din jurul Sibiului pe locul de exerciții militare dela Sibiu. Mai cu seamă acei Români harnici și voieni, tineri și bătrâni, cari pe acest câmp vor fi făcut de atâtea ori exerciții la comandă — azi vor putea umbla și privi în liniște, cum un fiu din sânul națiunii române dă dovadă de atâta înțelepciune și deșteptăciune a minții. Iar asta face mult, când ne gândim, că străinilor le place a zice mereu că Românul e prost, nedornic de știință și carte, nu iubește învățătura și că din Român nu poate să iese un om învățat ca dela alte națiuni. Pe când de fapt — lucrul e întors. Dovadă Vlaicu și alți Români învățați ce-i avem, cari toți merită a fi iubiți și cinșiți, iar la ocaziuni ca cea de acum a le arăta stima și dragostea, ce le-o păstrăm. (Cetește și *Ultime știri* la pag. 10).

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 14 Septembrie n.

Sărbătorirea dlui Andreiu Bârseanu în Sibiu.

Sâmbătă în 9 Septembrie n., s'a aranjat un frumos banchet (masă comună) în onoarea dlui Andreiu Bârseanu, noul președinte al „Asociațiunii“, ales zilele trecute la Blaj.

În această zi s'a ținut și ședința comitetului central al Asociației, la care a participat și nou alesul vice-președinte, dl Dr. Vasile Suci, canonic în Blaj, precum și membri externi din comitetul central, între cari domnii I. Negruțiu și G. Precup din Blaj, apoi Dr. I. Lupaș (Săliște) și părintele I. Agârbiceanu (Orlat).

După ședința comitetului central, toți domnii susnumiți au luat parte la banchetul aranjat de Românii din Sibiu în cinstea dlui Bârseanu.

La orele 8 seara tot ce are Sibiu mai ales se afla în sala pentru banchete dela Restaurantul Brote, unde în scurt timp sosește dl și dna Bârseanu, cari sunt întâmpinați cu călduroase ovațiuni din partea celor prezenți.

În decursul mesei s'au ținut mai multe vorbiri. Primul vorbitor a fost președintele despărțământului Sibiu al Asociațiunii și inițiatorul banchetului, dl Parteniu Cosma, care vorbește în onoarea noului președinte. Prea Cuvioșia Sa Dr. Il. Pușcariu, arhimandrit a vorbit în onoarea dlui Bârseanu ca nou membru al societății române din Sibiu. La aceste vorbiri a răspuns foarte frumos dl Bârseanu. Mai vorbesc dl asesor Nicolae Ivan pentru nou alesul vice-președinte, dl Dr. Vasile Suci, care încă era de față, apoi domnii I. Negruțiu, Dr. Vasile Suci, Parteniu Cosma, Dr. Ilarion Pușcariu, Octavian Goga, Lazar Triteanu cum și dl Ermil Borcia, care la urmă a citit o poezie ocazională în limbaj săsesc-românesc de tot hazul.

Astfel a decurs, frumos și demn, sărbătorirea dlui Bârseanu în Sibiu. Toți cei de față — vre-o 100 de persoane — s'au despărțit cătră miezul nopții, ducând cu sine cele mai bune impresii dela banchetul aranjat în onoarea aceluia, care e cunoscut de toată lumea românească ca unul dintre cei mai de valoare și mai vrednici fii ai națiunii noastre.

Dumnezeu să ni-l țină mulți ani, în noul său post!

Petrecere poporală în Sibiu. În cinstea iubitelui nostru aviator Vlaicu se va da *Duminecă la 4/17 Septembrie a. c.* după sbor o petrecere cu dans în pavilionul din Grădina Hermann (Hermannsgarten) (str. Șaguna Nr. 9, preste drum de casele Asociațiunii), la care invită cu toată dragostea pe toți Românii de bine

Comitetul aeronautic aranjator.

Dr. Vasile Suci, ales la adunarea jubilară din Blaj vice-președinte al Asociațiunii, e de naștere fiu de țaran din Copăcel (comitatul Făgărașului). Și-a făcut studiile la Blaj, apoi la colegiul Sf. Atanasie din Roma, unde și-a câștigat doctoratul în teologie și filosofie. Rentors la Blaj, a ocupat mai multe slujbe însemnate. Acum e canonic mitropolitan și director al internatului de băieți și lucrează cu I. P.

S. Sa mitropolitul Mihali la revizuirea și retipărirea cărților bisericești. Are lucrări teologice tipărite de cea mai mare însemnătate, cum puține vor mai fi în limba românească.

Adunare poporală în Buteni. Aderenții partidului național român din comitatul Aradului sunt convocați la *adunarea poporală*, care se va ține la *Buteni în 4/17 Septembrie 1911*, Duminecă la orele 11 a. m. în piața dinaintea casei comunale cu următoarea ordine de zi: 1. Situația politică. 2. Votul universal. 3. Proiectele militare. 4. Proiect de rezoluții. Buteni, 9 Septembrie n. 1911. *Comitetul aranjator.*

† **Ana Benția** nasc. **Papp de Murăș-Ciugud**, soția dlui Nicolae Benția, funcționar la „Albina“ a încetat din viață după lungi și grele suferințe, Joi în 7 Septembrie st. n. 1911, la 10 și jumătate ore a. m., împărțită cu Sfintele Taine, în anul al 53-lea al etății și al 30-lea an al fericitei sale căsătorii.

Înmormântarea s'a făcut Sâmbătă în 9 Septembrie a. c. st. n., la 3 ore p. m., dela locuința sa din Turnschulgasse 19, în cimiterul central din loc. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată!

Pe răposata în Domnul o deplâng număratoarele rudeni, între cari: Nicolae Benția ca soț, Grigoriu Papp de M.-Ciugud ca tată, Emil Papp de M.-Ciugud ca frate, Aurelia Dr. Moșoiu n. Papp ca soră, Dr. Ioan Moșoiu, adv. ca cumnat, Pompeiu, Nicolae, Dr. Sever, Brutus, Ana și Enea ca fii și fică.

Sincere condolențe întristatei familii!

Pângărirea sărbătorilor. „Unirea“ din Blaj scrie: Într'una din Duminecele trecute într'un sat de-al nostru preotul a secerat după amezi cu clacă. Sfârșitul a fost, că după eșirea oamenilor din curtea parohială un fecior a tocat pe altul în cap. A urmat moartea, care a pus în jale adâncă două familii. Oare ar fi greșală, dacă poporul ar arăta astfel de clăci protopopilor și aceștia mai departe, pentruca cei vinoși să fie pedepsiți? Credem, că chiar cazul acesta se va arăta anume.

Meseriaș român sibian — premiat în Roma. Cunoscutul croitor din Sibiu, dl *Ioan Petrașcu*, cu prăvălia bine asortată din Strada Cisnădiei, participând cu mai multe obiecte, între cari și cu un rând de reverenzi, la expoziția universală din Roma, dintre 800 exponenți croitori a fost distins cu primul premiu „Gran Premio“ și cu Medalia de aur. — Această distincție bine meritată ar trebui să îndemne pe fiecare Român a-l sprigini în întreprinderea sa, cu atât mai mult că e singurul Român căruia i-a succes să se pună alătura cu multele și marile firme străine din strada principală a Sibiului.

Un omor înfiorător. Din Feneșul-săsesc (lângă Cluj) ni-se scrie: Duminecă sara, în 3 Sept. n., între orele 6—7, un tinăr Petru Vancea mergea alătura pe drumul țării cu ortacul său Vasile Căian, june de 23 ani. Deodată sare șanțul un flăcău de ungar și cu două lovituri de peatră în cap culcă pe Căian la pământ, iar alt flăcău de ungar îi implântă un cuțit în inimă. Un „vai“ prelungit și Căian fu mort, iar hoții dispar. Flăcăii de ungar sunt tot din aceea comună, dar Căian nici când n'au avut nici o vorbă legănată cu ei. Celce l-a lovit în cap să chiamo Nagy. János, iar măcelarul ce l-a junghiat Székely

János, ei au fost prinși și duși în temnița din Cluj. Székely de mult s'a tot lăudat că are să omoare români și acum și-a împlinit pofta. Motive nu are de loc. Pof-tim! să te omoare pentru că ești român și că e: magyar világ, precum zic ei. E rău de românii din părțile acelea, căci diregătorii nu le fac nici o dreptate.

Un abonat.

Cioban omorât de tren. În apropierea Bârladului (România) trenul a surprins pe linie un cioban, care tocmai voia să treacă cu oile. Roatele l-au călcat și pe bietul cioban și zece oi.

Petrecere în Jabenița. Despărțământul Reghinului al Societății pentru fond de teatru român și-a ținut adunarea generală în comuna Jabenița. Din raportul comitetului se vede, că în despărțământul acesta s'au înscris 8 membri noi. Seara s'a jucat piesa teatrală „Ruga dela Chisetău“ de Iosif Vulcan, apoi piesa comică „Țiganul cătană“. Ceice au jucat au fost țărani români din Cașva, cari au cântat și corurile în patru voci. Și de data aceasta s'au putut vedea, ce lucruri frumoase se pot face cu țărani noștri, dacă au conducători vrednici, cum sunt părintele S. Zahan și învăț. Pop. Absolventul în teologie, dl Victor Șuteu a predat foarte bine un monolog. Doisprezece feciori din Jabenița au jucat voinicește Călușerul și Bătuta, jocuri admirate și de străinii veniți la petrecerea românească.

Foc mare în Cacova (Bănat). În magazinul băncii „Plugarul“ a explodat un butoiu de spirt, din care s'au aprins întreg magazinul, care a și ars cu totul. Păgubele se urcă la 50 de mii de coroane. Totul a fost asigurat.

Un medic cămătar ucis. Doctorul comunal Armin Kohn din Borocs (pe pustă) da bani cu camătă mare mai ales la oamenii săraci, pe cari îi storcea. Între cei căzuți în ghiarale lui eră și zilerul Mladen Stoieșici. Neputându-și plăti la timp datoria, Kohn l-a dat în judecată și i-a scos casa în vânzare. Stoieșici, rămas pe drumuri, și-a pierdut mintea și luând un topor s'a dus la Jidan și i-a zdobit capul. Acum e în temniță.

Incunjurul pământului. Un redactor dela gazeta franceză *Excelsior* din Paris, dl Andreiu Iager Schmidt, a încunjurat pământul în 39 de zile, 19 ore și 43 de minute. În drumul lui a odihnit numai 63 de ore, socotind drept odihnă o oprire de preste un cias, și a durmît numai de patru ori pe uscat, în Japonia, Siberia și America. Drumul l-a costat 6060 de lei, dintre cari 3060 pentru călătorie.

Dragoste cu de-a săla nu se poate. Trupele de teatru ungurești nu se mulțumesc numai cu venirea printre noi, fără să-i fi chemat, dar se duc chiar și în — Turcia. În luna lui August a plecat o trupă de-acestea la Mitrovița, oraș locuit de Albanezi, Turci și Sârbi la marginea sangiacului Novi-Bazar din Turcia. Locuitorii de-acolo n'au vrut să știe de teatru unguresc și au început să facă gălăgie, ba la urmă s'au luat chiar la bătaie cu artiștii maghiari, între cari au fost de sigur și mulți jidani. Autoritățile de-acolo au oprit trupa să mai joace, recomandându-i ca să plece cât mai curând în Ungaria.

Băncile slovăcești. Foile maghiaroidane își mușcă degetele de mânie, că frații noștri de suferințe, Slovaci, se întăresc tot mai mult pe cale financiară. La aceasta îi ajută foarte mult Slovaci emigrați în America, cari mereu strâng bani pentru bisericile și școlile lor, precum și pentru întărirea băncilor lor.

Acum de curând o bancă slovacă și-a ridicat capitalul acționar dela 50,000 cor. la 250,000 cor., iar în alt orașel s'a înființat o bancă nouă slovacă, în fruntea căreia sunt tot Slovaci de cei mai naționaliști, ca la toate băncile slovace de altcum.

Putrădă de bogată și moare de foame. Intr'o casă pustie din Londra, poliția a găsit o femeie moartă, cunoscută în vecinătate de foarte sărăcită. Cercetându-se după cauza morții, s'a aflat, că a murit de foame. În zdrențele patului ei au găsit 140 de mii de coroane în bani gata, precum și alte câteva mii în hârtii de valoare. Neavând moștenitori, averea ei va rămâne statului.

Holera a început să lucreze la Budapesta mai cu dinadinsul. Săptămâna trecută au fost mai multe îmbolnăviri de holera, o femeie venită din Soroksár a murit de aceasta boală. Din Dunăre au pescuit cadavrul unei femei. Doctorii cercetând-o cu microscopul (un fel de ochian pentru a vedea ființe foarte mici) au constatat, că pe trupul ei roiau baccilii holerei. Aceasta dovedește, că apa Dunării e și ea plină de microbi (cum a fost și astă eamnă), de aceea autoritățile au dat porunci aspre, ca să se păzească țărnișii Dunării și să nu bea, nici să se scalde cineva în ea.

Leac pentru boala cea rea (epilepsie). În America trăiește un șerpe foarte veninos numit șerpele cu clopoței sau crotal. Rar de scapă cu viața un om mușcat de acest șerpe. Un American, care suferia greu de epilepsie, a fost mușcat de un șerpe de-aceștia, dar a scăpat cu viața. Scăpând de moarte, a scăpat și de epilepsie. Un medic a făcut la alți epileptici injecții în sânge cu otravă uscată de șerpe cu clopoței, pe care au topit-o în apă curată. Toți bolnavii au scăpat de epilepsie. Un doctor din Germania încă a încercat leacul acesta și l-a aflat de foarte bun, cu toatăcă bolnavii nu s'au vindecat încă deplin.

Minte de Săcuiu. Ne mirăm, nu-i vorbă, când auzim, că Săcuiu turtește cialsul, crezând, că e necuratul în el, dar minte de Săcuiu mai au și alți conaționali de-ai lor. Spre Félégyháza călătoriau într'un vagon al trenului accelerat doi Unguri mai bătrâni. Pe perețele vagonului văd un fel de mașină mică, lângă care sta tipărit, că cu ea se poate opri trenul în vreme de primejdie mare. Cei doi călători credeau, că e vorba de vre-o minciună de-a Neamțului, și opresc trenul. Numai decât năvălesc toți în toate părțile, să vadă, ce primejdie e. Când colo n'a fost nimic. Se înțelege, că cei doi necredincioși au plătit amenda de 100 coroane. Dar acum erau convinși, că nu e minciună.

Membru nou pe viață la „Reuniunea meseriașilor români din Sibiu“ s'a înscris măiestrul cismar dl Teodor Moldovan din Sibiu. Dânsul este al 32-lea membru pe viață cu taxa de 50 cor. la numita Reuniune.

Altă jertfă a beției. Cărăușul L. Stângu din Sibiu intră cu doi frați și încă niște prietini într'o crăjmă, unde se puseră pe rachiu. Din povești, ajunseră la ceartă, din ceartă la bătaie, mai ales dupăce veni unul D. Prașca, și acesta beat, în ajutorul prietinelui său L. Beșta. Sfârșitul a fost, că L. Stângu a fost dus în spital rănit greu cu câteva lovituri de cuțit.

Purtarea unora dintre Românii din Sibiu, foarte mulți veniți, e o adevărată rușine pentru noi. Scandaluri prin crăjme, bătaii, lovituri de cuțit, atacarea sergenților de stradă, cum a fost acum de curând cazul unui anume N. Simtion, sunt tot lucruri, cari fiind publicate cu deamăruntul în gazetele străine, ne fac mereu de răs și de batjocură înaintea străinilor. De aceea ne pare rău, că astfel de oameni nu sunt pedepsiți cu o asprime și mai mare, ca să învețe odată minte.

Expoziție de copii în Lancrem. Apelul cald al comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“, lansat în cauza expoziției de copii, a aflat viu răsnet în inimile frunțașilor din Lancrem și împrejurime. În conferența ținută în astă cauză s'a luat cu plăcere la cunoștință faptul, că la premiile de distribuit va contribui: comuna politică Lancrem 70 cor., comuna bisericăscă 30 cor., banca „Agricola“ din Sebeșul săs. 50 cor., banca „Sebeșana“ 50 cor., stând astfel, cu contribuția de cor. 50 a „Reuniunii agricole, în total 250 cor. la dispoziție de împărțit între mamele harnice din Lancrem. Pentru a asigura buna reușită a acestei lucrări de interes igienic-economic s'a instituit un comitet aranjator local, care desvoaltă activitate laudabilă în toate direcțiunile. Tinerimea locală în însuflețirea ei va aranja o petrecere împreună cu reprezentatiune teatrală și cu concert.

Pentru formarea juriului au fost propuși, în afară de frunțașii din Lancrem și de membrii comitetului central al Reuniunii agricole, domnii: Dr. I. Elekeș, Dr. At. Moga, medici în Sebeșul-săs., Dr. Traian Petrașcu, medic în Tălmăciu, Sergiu Medean și Eugen Pop Păcurariu, protopresbiteri, G. Tătar, contabil, I. Băilă, tutor, Dr. Seb. Stanca, par., Ioan Oncescu, not. emer. și I. Pavel învățător, toți din Sebeșul săsesc. Conferențe se vor ținea mai multe, tractând despre igienă etc. Cu fotografia grupelor etc. se însărcinează unul din fotografii din Sebeșul săsesc. Terminul expoziției s'a defipt pe Duminică 24 Septembrie n. c. Detalii va da comitetul central al Reuniunii agricole.

„Cu noi este D-zeu“!

Doi călători mincinoși. Anul trecut adusesem și noi știrea, că un American (Jidan de neam) cu numele Cook s'a lăudat, că a descoperit polul nordic al pământului, dar a fost dovedit, că minte. După el veni un alt American, Peary, care încă susține, că a descoperit polul nordic. Acesta era cunoscut ca om de omenie, așa că lumea l-au crezut. Societățile geografice l-au ales membru, ba i-au dat și premii mari de bani. Acum s'a făcut o cercetare mai amănunțită și s'a dovedit, că și Americanul acesta a mințit ca și Cook. În felul acesta, Americanii vor ajunge să nu le mai creadă nimeni nimic, mai ales, când e vorba de știință, în care și așa sunt în coada Europeanilor.

Cum e cinstit portul nostru național. În castelul regesc dela Sinaia (România) petrec ca oaspeți două principese germane cu numele Bethem. Văzând frumoasele haine țărănești, cu cari se îmbracă principesa de coroană Maria a României, au dorit foarte să aibă și ele așa niște haine. Numai decât a fost chemat dl Ilie Tonghioiu, cunoscutul măiestru de cusături și țesături naționale din Câmpulung. Acesta au adus mai multe rânduri de haine, din cari principesele germane s'au grăbit să aleagă câteva din celece erau lucrate după modele mai vechi.

Aluminiu în valea Iodului (Bihor). Pe hotarul comunei Iod din Bihor s'au găsit minerale așa de bogate în aluminiu, de nu se mai găsesc în cantitate așa de mare nicăiri în Europa. Aluminiul e un metal alb, care nu ruginește și e foarte ușor. La noi sunt mai cunoscute penele albe de scris făcute din aluminiu. Se fac însă din el și vase, tabacheri, chei ș. a.

S'a scumpit spirtul. După § 8 din articolul de lege 14 votat anul acesta, dela 1 Septembrie a. c. înainte spirtul s'a scumpit cu 20 cor. la hectolitru, adică cu 20 bani de litru. N'ar fi nici o pagubă, dacă s'ar cuminți oamenii și ar bea tot mai puțin sau n'ar mai bea de loc.

Fapta frumoasă a unor țărani. Țăranul Gheorghe Ciobătoiu din Priboeni (județ. Muscel, România) avea un car cu doi boi. Ducând tot felul de marfă dela munte la șes și dela șes la munte, se hrăniă și el cun biet putea. Intr'o zi ajunse în comuna Căcaleți (jud. Vlașca). N'a intrat bine în comună, și boii căzură morți la pământ. Sătenilor li se făcū milă de nenorocirea Românului, și numai decât făcură o colectă atât în satul lor, cât și în cel învecinat Gogoșani. În curând strinseră 181 de lei, cu care Ciobătoiu își cumpără o păreche de junci, cu cari să-și câștige mai departe hrana zilnică.

Din muncitor, prim-ministru. Prim-ministru al Statelor-Unite din Australia e acum Andreiu Fischer, fiul unui miner (băieș). În tinerețe și el a fost miner, lucrând în mine de cărbuni de peatră. Sătul de sărăcie, a plecat în Australia, unde s'a străduit mult să organizeze pe muncitori. Fiind om cuminte, cetind și învățând mult, s'a ridicat din treaptă în treaptă, pânăce a ajuns prim-ministru al Australiei.

Așa ceva e cu puțință numai când e votul universal, egal și secret. Până când se vor mai găsi însă la noi Români prăpădiți, cari să-și vândă votul străinilor sau la câte un ticălos de Român vândut guvernului, dintre noi nu se vor putea ridica Români la locul de frunte, unde ar trebui să stăm noi.

Frământări zadarnice. Ca să înșele lumea cea cultă din Anglia și America, guvernul cheltuiește o grămadă de bani cu publicarea unei reviste în limba engleză. Revista e intitulată *Hungary* și cuprinde articole, în cari se preamărește poporul maghiar și e lăudată libertatea (?) din Ungaria. În numărul de pe Septembrie scrie și cunoscutul conte mincinos și dușman al culturii, Apponyi, un articol despre Ungaria milenară. Se înțelege, că în acest articol nu vorbește despre barbaria milenară pe care au săvârșit-o și o săvârșesc câteva zeci de mii de oameni asuprind și jefuind de avere și cultură milioane de cetățeni.

Apel. Subscriși, în numele institutului de credit și economii „Secășana“ din Ludoșul-mare, voină a veni în ajutorul celor nenorociți prin focul iscat în 22 și 28 August a. c., în urma căruia au rămas 37 familii dimpreună cu vitele lor, lipsiți de mijloacele de traiu, apelăm și pe calea aceasta la sprijinul tuturor creștinilor, rugându-i să binevoiască a întinde mână de ajutor celor nefericiți. Orice ajutor să se trimită la adresa: „Secășana“ institut de credit și economii, societate pe acții în Ludoșul-mare (Nagylyudas) com. Sibiiu. Ofertele încurșe se vor cvita pe cale ziaristică. — „Secășana“ cassă de credit și economii, societate pe acții în Ludoșul-mare. *Ieronim Spornic*, dir. esec. *Alexiu Staicu*, paroh gr.-cat., ca cassar.

S'a perdut un vițel de 5 luni, roșu întreg, numai coada albă. Cine l'a găsit sau știe ceva, binevoiască a înconștiința pe păgubașul George Joandrea, Sibiiu, strada Svaifter Nr. 3.

Târgul Sibiiului, atât cel de vite cât și cel de mărfuri, a fost preste tot socotit, destul de bine cercetat. De altcum târgul de toamnă e unul dintre cele mai bune de preste an.

AVIZ. Se caută persoane potrivite și băieți, cari Duminecă să împărțescă „Foaia Poporului“ la sborul lui Vlaicu. A se înștiința la administrația foii.

Ultime știri.

Sborul lui Vlaicu.

Pentru sborul dlui inginer Vlaicu se prevede o mare mulțime de public. Afară de publicul sibiiian, fără deosebire de naționalitate, care arată un interes neobișnuit față de acest eveniment, s'au anunțat participanți din toate comunele din împrejurime până la Făgăraș, Medias, Sebeș. S'au împărțit la 12 mii de bilete pe sate. Tot astfel vor veni foarte mulți oaspeți din Rîmnicu-Vâlcea, Călimănești, Brezoiu etc. Două trenuri separate sunt comandate, unul dela Sebeș, altul dela Săliște. Seara, după sbor e petrecere populară care promite a deveni neobișnuit de animată.

Mașina s'a așezat în hangarul construit anume pe câmpul de exerciții militare din loc.

Cei doritori să asiste să se îngrijească de bilete de cu vreme, fiindcă în vremea sborului câmpul va fi înconșurat de cordo-nul poliției, care nu lasă să pătrundă pe cei fără bilet.

Bilete se pot procura dela *Biroul central al Asociațiunii în Casa Națională.*

Sborul lui Vlaicu a fost luat sub ocrotirea biroului central al „Asociațiunii“, ceea ce s'a vestit prin următorul comunicat:

„Îndrășnețul aviator Aurel Vlaicu, care la serbările culturale din Blaj a uimit publicul cu minunatele sale sboruri, a binevoit să primească învitarea de a face o ascensiune și în Sibiiu. Ascensiunea va avea loc

Duminecă, 4/17 Septemvrie 1911, la orele 5 p. m., pe câmpul de exerciții militare din loc (în fața cazarmei de tunari).

Prețurile de intrare sunt următoarele:

Locul	I	10 cor.
"	II	6 "
"	III	3 "
"	IV	1 "

Ne împlinim o plăcută datorie, când luăm sub ocrotirea așezământului nostru

cultural această izbândă a științii, care face cinste neamului românesc.

Ne adresăm deci tuturor oamenilor noștri, cari pot aprecia importanța problemelor culturale, rugându-i să grăbească cu toții și să îndemne pe toți Românii din împrejurime a lua parte la această frumoasă sărbătoare a geniului românesc.

Prezidiul Asociațiunii:
Andrieu Bârseanu.

NB. Biletele de intrare se pot primi dela biroul central al Asociațiunii și dela librăria arhidiecezană din Sibiiu. Prevăzându-se aglomerare mare de public, doritorii sunt rugați a-și procura biletele în cel mai scurt timp.

Icoana cu aeroplanul lui Vlaicu, pe care o dăm la pagina 7, a fost făcută anume în Viena pentru foaia noastră. Această icoană ne arată aieroplanul „A. Vlaicu, Nr. II“ pe „Câmpul Libertății“ din Blaj (în fund se vede catedrala). Se vede corpul mașinei, așezat pe trei roate de cauciuc (gumi), pe el motorul, lângă motor scaunul scufundos, în care stă aviatorul când sboară și o roată, cu care cârmuiește. Deasupra se vede o țevă grosă, ca de tun, în care e benzina. Căldura produsă de benzină e puterea, care mână aieroplanul. Se văd la el și părțile, cari îl fac asemenea unei paseri uriașe: înainte întocmirea, care taie aierul, la mijloc aripile, cari se sprijinesc pe aier, îndărăt coada.

Aieroplanul lui Vlaicu întrece prin însușirile lui toate celelalte aieroplane străine. Are o greutate numai de 190 kilograme și e în stare să sboare timp de aproape 4 ore, ridicându-se până la o înălțime de 4000 de metri. La Blaj a făcut în 29 minute 46 kilometri, ridicându-se până la o înălțime de 753 metri, la care se vede foarte mic, numai cât o cioară.

DI inginer Aurel Vlaicu s'a născut la anul 1882 în comuna Binținți de lângă Orăștie din părinți țărani. A studiat gimnaziul în Orăștie și Sibiiu, unde a absolvat. A făcut studii tehnice la Budapesta și a continuat la München. A fost aplicat ca inginer în mai multe fabrici mari din Germania. În toamna anului 1909, la recomandarea poetului nostru iubit Goga, a mers la București, unde și-a construit aeroplanul la arsenalul armatei. Statul român i-a cumpărat modelul prim, dându-i un premiu de 50,000 franci.

După știrile ce le avem inginerul Vlaicu va sbura cu aeroplanul său și la Brașov, Duminecă în 11/24 Septemvrie. Sborul va avea loc pe teritorul din fața stupinei dlui Diamandi Steriu. Acest loc, care e proprietatea dlui Steriu, are o întindere de preste 20,000 stângini pătrați și e înconșurat de pomi și alte clădiri economice. DI inginer Negruțiu dela Blaj, încredințatul dlui Vlaicu, a călătorit zilele trecute în această afacere la Brașov. Aeroplanul va sosi în Brașov Marția viitoare. Acolo va fi expus timp de trei zile spre vedere generală în sala cea mare a hotelului Europa.

Cine dorește să cetească Duminecă „Foaia Poporului“ la sborul lui Vlaicu, să se uite și să ceară la cassă și dela acele persoane, cari vor avea pe câmp să împărțescă la oameni foaia.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat este anume întocmit pentru trebuințele țărării române.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).

Iar de acum până la Anul-nou călăvechii costă 1 coroană 50 bani.

Lășiți deci „Foaia Poporului“ preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechii*).

3 Septemvrie: Cața, Görgeny, Murăș-Orga.

4 Septemvrie: Chichinda mare, Gyertyamos, Marcod, Orșova.

5 Septemvrie: Eperjes.

6 Septemvrie: Ciachi-Gărbău, Lupșa, Pojon.

7 Septemvrie: Argiehat, Baia de Cris, Capolnaș, Cernatu.

8 Septemvrie: Brad, Bogșă-montană, Dobra, Aleșd, Gőrcsön, Hodoș, Huedin, Ibașfalău, Lăpușul românesc, Lechința, Lipova, Lunca, Panciova, Poiana (com. Sibiiului), Racoșul de jos, Săn-Miclăus, Sântă-Măria, Vajdahaza, Zernești.

9 Septemvrie: Șimleul-Silvaniei.

10 Septemvrie: Halmagiu mare, Idm.

11 Septemvrie: Bichiș, Chișineu, Găbroc, Kecskemét, Periamoș.

12 Septemvrie: Abrud, Silvașul de sus, Veneția de jos.

13 Septemvrie: Brețcu, Hida.

14 Septemvrie: Borosșeșeș, Lăpusulung., Monor, Sic, Zam.

15 Septemvrie: Medias, Reteș, Timișoara.

16 Septemvrie: Ciuc-Sereda, Eteb.

17 Septemvrie: Alba-Iulia, Mălăncrav, Bachnea, Codlea, Rușii munți.

18 Septemvrie: Pauliș, Șieul mare, Vinga.

19 Septemvrie: Bozovici, Cincul mare, Debrețin, Vinga.

20 Septemvrie: Bioziod, Iara.

Poșta Redacției.

Filip Berariu în L. Foaia s'a trimis la timpul seu. Regretăm că nu mai putem trimite încă odată Nr. 33, de oarece nu mai avem. Cetește Poșta Redacției din Nr. 35.

S. A. în V. Dumniata să vede că cugetă a fi singurul, care trimiți poezii populare la foaie. Nu mai tot întreba atâta. Îți răspundem odată pentru totdeauna atât dumnitale cât și altora, că poeziile bune se publică atunci, când le vin rândul, iar cari nu sunt de publicat se nimicesc. În poșta redacției încă nu putem răspunde la toate mărunțișurile.

Ioachim Tra., Putna. Numerele dorite s'au trimis. Mulțumite pentru interes.

Asinip. Din greșală s'a trecut cu vederea inseratul. Suma s'a socotit acum la abonament, care e astfel achitat până la 30 Maiu 1912.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“

Cărți și reviste.

Înștiințare. Abecedarul și cărțile de cetire pentru anii II—VI de școală, lucrate după planul de învățământ confesional și al celui de stat, de Dr. I. Stroia, D. Lăpădat și Iuliu Crișan, cuprind material din toate obiectele de învățământ.

Abecedarul și cărțile de cetire pentru anii II—IV sunt aprobate de Prea Ven. Consistor arhidiecezan cu Nr. 5750/1910, iar de Înaltul ministru: Abecedarul sub Nr. 56863/910, cărțile de cetire: pentru anul al II-lea sub Nr. 99113/908, anul III sub Nr. 61238/909 și anul al IV-lea sub Nr. 63709/910. Cartea de cetire pentru anii V—VI, apărută acum, în urma ordinațiunii ministeriale Nr. 16593/911, până va primi aprobarea, se poate folosi în școli în anul școlar 1911/912.

Prețul: Abecedarul 40 fil.; Cartea de cetire a II-a 50 fil.; a III-a 60 fil.; a IV-a 70 fil.; a V—VI Cor. 1.80.

Se află la Librăria arhidiecezană în Sibiu și la autori în Săliște, Szeben m.

Dr. Beu

va lipsi din Sibiu până la începutul lui Decembrie a. c. 27: 2—3

Loc deschis.

Medicii primari dela **Spitalul garnisoanei ces. și reg. din Lemberg** au făcut următorul raport: Apa naturală amară **Franz Josef** influențează curățirea fără nici o indispoziție neplăcută. Apa »Franz Josef« chiar și la folosință mai îndelungată, din partea bolnavului e luată cu plăcere și nu slăbește mâțele, ceea ce se întâmplă la mai toate celelalte mijloace de acest fel. De vânzare în apotecă și droguerii.

De ce numai un preparat cu conținut de lapte poate înlocui laptele de mamă? Fiind că el în compozițiunea lui rămâne fidel naturii și nu conține substanțe artificiale produse prin laboratorii, cu a căror mistuire s'ar obosi zadarnic stomacul copilului. Numai acestei împrejurări Făina Lactată Nestlé poate atribui colosalul său succes în toată lumea, fiind că conținutul principal este laptele curat din Alpi. Prof. Dr. Dirner se exprimă astfel: »Recomand Făina Lactată Nestlé în urma întrebunțării cu un deosebit succes în interval de mai mulți ani, și anume din cauza că conține mai cu seamă un lapte bun din Alpi, curat și din cauza aceasta o pot suporta și copiii de la 3 luni și pe lângă asta ajută și la dezvoltarea oaselor.

Publicațiune.

Comuna bisericească greco-orientală **Ilimbav** (Illembak), cercul Noerichului (Ujegyház), **vinde pășunatul de toamnă** eventual și **de primăvară**, pe un teritoriu de 390 jugăre, care teritoriu se numește Androchel. Ziua de licitație va fi Joi în **8/21 Septembrie a. c.** la 12 oare. La dorință să poate da acest teritoriu pentru pășunat în două părți.

Ilimbav, în 18 August 1911.

Oficiul parochial gr.-ort.

Ioan Alecsandru
paroch.

2 5 2—2

Curs de dans.

Am onoare a aduce la cunoștința On. public din loc și jur că cu ziua de 18 Septembrie n. voiu deschide în sala „Gesellschaftshaus“ un curs de dans în care se vor preda toate jocurile moderne pentru salon — ținându-se cont, și de cele naționale românești, — precum și manierele elegante și „bon-ton“-ul după estetica originală franceză.

Cursul durează 6 săptămâni și costă pentru începători: 10 cor., pentru repetenți: 6 cor. — Probele cursului: Lunea, Mercurea și Joia, pentru studenți dela 6—8, pentru adulți dela 8—10 oare seara.

Inserieri se pot face în Librăria arhidiecezană și în decursul probelor de dans. 274 1—2

Cu deosebită stimă

Nicolae Stoica,

măiestru de dans dipl.

Se caută

o persoană potrivită, care să aranjeze și conducă o **școală și pepinerie de viță de vie**, ce se înființează în părțile noastre. De asemenea e plănuită și înființarea unei **lăptării**, pentru care încă se caută o persoană potrivită. Amândouă posturile ar putea fi ocupate atât separat cât și de una și aceeași persoană

Cei ce au cunoștințe temeinice pentru astfel de întreprinderi să se adreseze la administrația „Foi Poporului“, de unde vor fi puși în legătură cu respectivul

Un învățăcel

să primește la **Constantin Dragoș**, măiestru pantofar în **Sibiu**, strada Măcelarilor Nr. 14.

Nr. 676/911.

284 1—2

Licitațiune.

În ziua de **1 Octombrie s. n. a. c.** ora 2 p. m. se va ține la oficiul primăriei licitațiune publică, pentru darea în **arândă**, pe termen de 3 ani, cu începere dela 1 Ianuarie 1912, **moară** și — separat — **cârcima comunală**.

Prețul de strigare la moară 1220 cor., la cârcimă 885 cor. Vadiul 10%.

Condițiunile speciale precum și orice alte informațiuni se pot lua la primăria comunală în zilele și orele de lucru.

Primăria comunală.

Nr. 1435/1911

282 1—1

Licitațiune.

Comuna **Armeni** Örményszékes, (comitatul Alba-de-jos) dă în **arândă** prin licitațiune publică **cârcima comunală**, și **accisul** pe timpul dela 28 Septembrie 1911 până la 31 Decembrie 1914.

Licitațiunea se va ține în **21 Septembrie 1911** la 2 ore după amiază în cancelaria comunală din loc.

Prețul strigării 1200 cor., din care sumă licitanții au a depune 10% ca vadiu.

Oferte închise corăspunzătoare condițiilor lor se vor lua în considerare oferentilor.

Localul cârcimei formează proprietatea comunei și este edificiu nou, constând din 3 odăi mari pivniță, etc. Arândătorul poate deschide și boltă, care se poate desvolta la mare trecere, fiind localul în centrul comunei.

Condițiunile mai deaproape se pot vedea în ori ce zi la cancelaria comunală în oarele oficioasă.

Armeni, la 7 Septembrie 1911.

Primăria comunală.

Salamon Samu,
notar.

George Neamțiu,
jude comunal.

Coroane Un milion

cel mai mare câștig din lume!

Cel mai bun sistem de păstrare

împreună cu cea mai extraordinară șansă de câștig pentru sărac și bogat îl prezintă fără doar și poate obligațiunile de câștig dela

Banca hipotecară Ungară și Prima Cassă de Păstrare pestană din patrie, căci ambele au celea mai multe trageri anual totodată celea mai mari câștiguri din lume și pe lângă toate acestea fiecare loz trebuie să se tragă și să câștige necondiționat. Deci nici un risc, nici o pierdere!

9 Trageri anual!

Câștigurile principale!

Cor. 1,000,000, 500,000, 400,000, 300,000 2 de 200,000, 100,000, 2 de 75,000 și o mulțime de 50,000, 40,000, 30,000, 25,000, 10,000, etc.

Proximele trageri vor fi în

5 și 25 Octombrie a. c.

Pentru a înlesni fiecui cumpărarea acestor obligațiuni de câștig le vindem de prezent ambele în grupă, — adică din fiecare câte o bucată, — pe 38 rate lunare consecutive a 10 cor.

Deja după achitarea ratei prime participă cumpărătorul la proximele trageri, iar achitând ratele următoare regulat, va participa la 9 trageri anual cu câștiguri de peste 3½ milioane cor. 283 1—5

Vindem aceste oblig. de câștig și singuratic și anume celea dela Banca Hipotecară Ungară pe 35 rate lunare a 6 cor., iar celea dela Prima Cassă de Păstrare Pestană din patrie pe 35 rate lunare a 5 cor.

NB. Aceluia, care ne trimite primele 3 rate de odată, îi cvităm a 4-a rată gratuit!

Grăbiți cu comădele, căci tragerile viitoare sunt la ușe!

Nu lăsați ocaziunea să treacă! Puneți mâna pe noroc!
Să cautați agenți în provincie.

Prospecte și espicări trimite la dorință ori-cui gratis și franco:

ÜSTREDNA BANKA ÚČ. SPOL., Budapest V., Sas-u. 24 sz.

KALODONT

PASTĂ DE DINȚI ȘI APĂ DE GURĂ

de vânzare la:

PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

Prețul bucatelor

In Sibiu la 8 Septembrie st. n.:

Grâu	Cor. 17,60 până 19,—	de hectolitru
Secară	9,60	10,60
Ovăz	5,—	7,20
Orzoare	11,—	12,—
Cartofi	2,60	3,—
Maize	—	—
Sămânță Nr. 3	87,80	37,80 la 100 chilo
„ 4	87,—	87,—
„ 5	85,40	85,40
Sămânță	170,—	180,—
Încăiere de porc	180,—	188,—
Șuncă brută	50,—	62,—
Șuncă de lumini	76,—	86,—
Șuncă de lumini topită	96,—	96,—
Șuncă	55,—	55,—
Șuncă	3,80	6,—
Lemn de foc neplătite	8,—	8,20 la met. cub
„ plătite	6,70	7,50
Spirt rafinat	1,80	1,85 la litru
Spirt ordinar	1,78	1,80
Carne de vită pentru supă Cor.	1,82 până 2,—	la chilo
„ friptură	2,—	2,40
„ vitel	1,—	1,80
„ porc	1,50	2,—
Doză 10 bucăți	—,57	,87
Un pârțar de miel	—	—
Carne de cal	—,80	1,20

In Budapesta in 9 Septembrie st. n.

Grâu de Tisa 78 chilo Cor.	11,97 până 12,17	la 50 chilo
„ 78 „ „	12,05	12,27
„ 80 „ „	12,17	12,30
Secară	8,50	9, 0
Orz	10,02	10,27
Ovăz	9,22	9,62
Orzoare nou	8,85	8,90
Încăiere de porc Cor. 172,— până 176,— la 100 chilo		
Sămânță	148,—	168,—
Sămânță de lăptărie C. 146,— până 190,— la 100 chilo		
„ trifolia	116,—	146,—
Frunte îngreșate pentru untură C. 1,60 până 1,67 la chilo		
„ carne	1,60	1,80
Vin	—	—

Prețul banilor in 13 Septembrie n

	cumpărat:	vândut:
Embarci	Cor. 11,81	11,40
100 Lei, hârtie	84,70	95,15
100 Lei, argint	98,—	84,50
Lăre turcești, sur	21,35	21,85
1 franc sterlingi englezești	23,65	24,05
100 marce, aur	117,20	117,65
100 „ hârtie	117,20	117,65
Napoleon	19,01	19,12
100 Ruble rusești, hârtie	253,75	254,75
100 „ argint	243,50	246,—

Liberă de boală lipicioasă

rămâne orice curte în care la nutreământ se folosește **MASTIN**. Până astăzi mijlocul de îngrijire a lui Dr. v. Trakoczy este primul. Produce animale sănătoase, grele și frumoase. Se capătă în orice prăvălie sau prin postă dela producător: Apotecar Trakoczy in Laibach, Austria 5 pachete Cor 3 50 franco.

500 Coroane plătesc celui-ee ar mai căpăta vre-odată durere

de dinți ori îi va miroși gura după-ee va folosi ața de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed. Bartilla-Winkler Viena 191. Sommergasse 1. In Sibiu; în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Oanei 2; farmacia T-utsch; Meltzer, str. Gușteriței și str. Cisnădiei In Bistrita: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseșc, farmacia Lederhilger: Sighișoara: farmacia lui Ligner. Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătute. La locurile unde nu să poate căpăta, trimiți sticle cu 5 cor. 80 fl. franco 56 11—

Atențiune!

50,000 părechi de ghete.
4 părechi de ghete numai cor. 750

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat să lucreze, am fost încredințat a cheltui o mare cantitate de ghete dânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecare 2 păr. ghete cu șnoare, pentru domni și 2 păr. pentru dame, de piele brună sau neagră, galopată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform Nr. Toate 4 părechiile costă numai 7 cor. expedite per rambursă.

H Spingarn, Export de ghete
Oracovia Nr. 137. 9 19—
Bambal e admis sau banii retour.

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște.

Primește depuneri spre fructificare fără anunț cu 4%,
pe lângă anunț cu 4 1/2%, iar depuneri mai mari cu 5%.
Depuneri și ridicări să pot face și prin Cassa de păstrare postală
Darea de camete o plătește institutul.

Acoardă împrumuturi:

pe cambii 201 7—20
pe ipotecă replătibile în rate sau în anuități
pe obligațiuni cu cavenți
ca credite de Cont-curent pe lângă asigurare hipotecară sau
hârtii de valoare (acții și efecte publice).
Dobânda variază între 8% și 6% după mărimea împrumutului
și asigurarea oferită.

Schimbă adevă cumpără și vinde ori-ce fel de monede străine cu
cursul zilei.
Direcțiunea.

Toate în lume se scumpesc!

panea, carnea, chiria casei, — numai păpuclii și chetele executate in atelierul lui:

Vasilie Ban la „Cisma roșie“

după cum se numește prăvălia lui, se ieftinesc 161 17—

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălziminte s'a
marit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos
chiria. De aceea el poate lifera păpuclii buni și trainici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN SIBIIU, Strada Oanei (Burgergasse) Nr. 7.
Casa proprie.

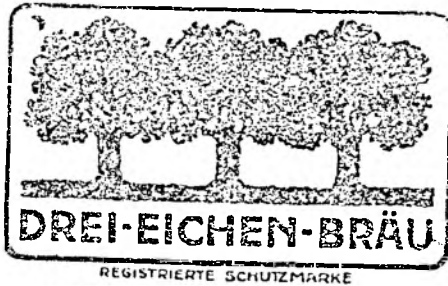
Dumineca deschis până la 10 oare înainte de ameză.
COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PANA ACUM.

Berea albă și neagră

Bereria dela Trei-Stejari
in SIBIIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e
căutată și se bea
cu plăcere de toți
cari o cunosc, atât
la orașe cât și la
sate. 107 24—

Că berea noa-
stră e foarte cău-
tată se poate veda
și de acolo, că cum-
părătorii se înmul-
țesc mereu.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Strada Cisnădiei 45. SIBIIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroțat, călărit, vânat, sport
și voiaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide
și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate.
Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)
permanent în deposit. 62 20—

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuesc prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la
cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Aviz.

Subscrisul aduc la cunoștință onoratului public, că vând din mână liberă 35 cai cu hamurile lor cu tot și 18 cară de povară, toate în stare bună. Dintre cai 10 părechi se vând, cu hamuri cu tot, pe lângă prețul de 600 coroane părechea. A se adresa la 278 2-3

Iosif Joandrea

Sibiu, Târgul de vite vechiu Nr. 7.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere indeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”. Informații să dau și comande să primesc la administrația FOAII POPORULUI.

2 biciclete

folosite puțin, dar în stare bună, se află de vânzare: SIBIU, Konradwiese, strada Washmann Nr. 30. 284 4-2

Vinuri bune vechi ardelenesti

se află de vânzare în cantități și mai mari, pe lângă prețuri moderate, la

Ieronim Spornic, 322 18-8

în Sibiu, strada Zeughofplatz Nr. 13.

Frumusețea.

Cea mai fe binte dorință a fiecărei dame este fără îndoială: a fi tot mai frumoasă și pentru a ajunge a acest scop, să folosească de orice ocazie, își vâpșește fața cu mijloace de rezrezur, ceace în cele mai multe cazuri are de urmare, că fața în loc să devie mai frumoasă, să ruinează în de așa, încât este lipsă de timp lung și de o îngrijire extrem de mare până-ce să restaurează iarăși.

Rezultatul uni: în lume, ce l-a obținut la macistul din Arad Clemente de Földes cu Margit-Crème a sa (cu deosebire în Franța și Germania), a îndemnat pe mulți a imita acest mijloc de renume universal, nestrăiceloz și care singur are efect miraculos contra tuturor necurătențiilor din față, pistrui, pete de față, bubite etc. Aceasta natural, că nu a succes zământul, de oarece se ratul preparării Margit Crèmei nu-l știe decât inventatorul și producătorul, care își păstrează acest secret, pregătind întotdeauna singur acest preparat. Margit-Crème este p în urmare tot egal, prelucrarea este întodeauna îngrijită, d'n care cauză efectul este rapid și sigur. De aceea să admonească dizmele cu toată seriozitatea a nu-și unge fața cu tot felul de alifii; să se folosească numai un astfel de mijloc care să recomandă și de medici vestiți englezi, americani și francezi, ca un mijloc cu efect sigur, nestrăiceloz și pentru conservarea frumuseții. Acest mijloc cosmetic (de frumusețe) pe renume universal este Margit-Crème a lui Földes, care de-a dăpă o folosință de 4-5 zile schimbă total pielea feții, depărtează pistruii, pe ele de față, zgrăbunțe, miteseri, roșata feții și a mânilor, dă feții frumusețe ideală, vicioșune și infătoșare tine e să. Pe lângă aceasta Margit-Crème e deplin restrăicătoș. Un borcănel costă 1 Cor. unul mare 2 cor. Săpun-Margit 70 Eleri. Pudră-Margit (albă, roșă și crème) 1 C. Toate mijloacele aceste să pot folosi și separate Margit-Crème a lui Földes să capătă în toată lumea în fiecare farmacie mai mare, dar dacă undeva nu s'ar afla să ne a'r-săm direct la inventatorul: **Clemente de Földes, farmacist în Arad.** 110 7 8

Se capătă în Sibiu la farmaciele:

- Karl Frisch, farmacie.
- Fabriziu Guido, farmacie.
- Gustav Meltzer, prăvălie de săpunuri.
- Meltzer, parfumerie.
- F. C. Molnar, farmacie.
- Morscher Károly, drogerie.
- Müller Károly, drogerie.
- Piszl Károly, drogerie.
- Rummler Er in, farmacie.
- în Agița la Fröhlich Vilmos.
- în Kaposác la A. W. Lingner.
- în Medias la Obert József.

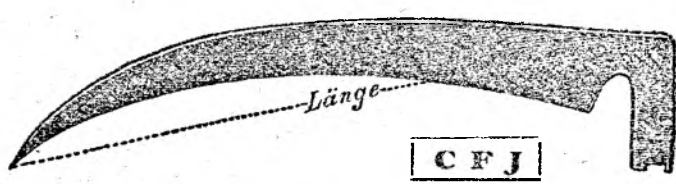
În America unicul Depozit de cărți românești este Biblioteca Română în New-York

65 St Marks Place.

145 20-

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituții române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, ceașornice de tot felul, giuvaericele, mașini de scris, preparațiuni farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adăugând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română” primește și mijloace și trimiteră de abonamente pentru „Foaia Poporului”.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Clește de mareț oile 1 buc. C. 4.12

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată C. 1.60 1.60 1.60 2.- 2.-

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb orice coasă provăzută cu semnul [CFJ] care nu ar corespunde, chiar și atunci când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

Clește americane pentru botul porcilor 1 buc. C. — 80
100 de inele la ei C. — 70

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe deasupra!

Nicovale pt. coase
Forma fig. 2 3
1 buc. C. —.80 —.80

Ciocane pentru coase
Fig. 5 à 250 300 Fig. 6 à 350 grame
1 buc. C. —.70 —.80 —.85

Țiitoare de coase
Nr. 4, 1 bucată
C. — 18

Nicovalele și ciocanele pentru coase se vând fiecare bucată sub garanță. Fiecare bucată care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale, să schimbă.
La nicovalele și ciocanele pentru coasă să fim atenți la insigniul meu comercial scutit în lege.

Aceste coase cu insigniul [CFJ] și unelte de bătut coasa garantate să mai află la următoarele firme: Abrud: Teofil Faur, Ioan Manovits. Alba: Romul Toada, Onez, Ioan Czuzk, Agărbiciu; Johann Schuller. Agița: Brüder Gunne Filiale, Johann K. Schuller. Alba-Iulia: Depozitul Carol F. Jickeli. Apoldul-mare: And. Glatz, W. Roth. Andreas Eder. Avrig: Gustav A. Reschner, Albert Kisch. Bărbant: Dumitru Dădărlat. Beni c: N. Nicolae Frâncu. Berghiu: Nicolae Ionașiu. Bicăz (Gyergyó): Lancel Gizea. Bolcaci: Marin Willesch, Fritz Knall. Bradu: Fritz Kisch. Bucerdea-Grănoasă: Chirilă Borza. Căcova: Dănil Iosof. Cața: Fritz Knall. Cărța: Moritz Lesmann. Cămpeni: Aurel Ioanele, Const. Gh. Bolog, O. Ilea George. Curtage: Nicolae Triffa. Cetea: Costea Aleman. Cincul-mare: Daniel G. Andee Cincul-mic: Johann Kaufmann Cioba: Simion Socaci. Cislădie: Mih. Mathias, Konsumverein, Johann M. sch. Cohalm: Karl Falk. Cristian: J. G. Conerth. Căgîr: Johann Unh. Chisfalău (Micești): Ioan Ivău. Cut: Todor Mocan, Dumitru Posa. Dicoș: Petru Poiana. Dohârca: Thomas Bachmann. Erneul-mare: Izrael Adolfiné. Feneș: Lorenz Ferencz. Făgăraș: Karl König. Frâna: Josef Schuster. Ga'da-de-sus: Ilie Iuga. Galda-de-jos: Iosn Reciu. Gurariulul: Ioan Tristiu, Ioana Tristiu. Hăpria: Ioan Lazar. Henig: Ioan Miclăuș. Hașag: Daniel Ungar. Husu-ău: Michael Simonis. Jidveiu: Johann Orendi. Samuel Wachsmann. Loamnăș: Moritz Klein. Lopalea-română: Ilarie Iosof. Mercurea: Karl Kabdebo. Mihăi: Klein Markus, Arsenie Floarea. Nourichiu: Alfred Römer, Georg Buchholzer. Noul roșăneș: Arnold Lesman. Oena-Sibiului: Avram S. va, Stoia Ioan Pre-up. O-Cărtășoara: Ioan Scorobetu. O eidea: Mihály Kutscher. Orlat: Loloi Simion, George Baciu. Poiana: Ioan Bozdeg. Poiana (Nyirmező): Nicolae Floas. Pianul-de-sus: Ilie Voșan, Ioan Nicoară, Pavel Romanitan. P. anul-de-jos. Reisz S. lamon. Răhău: Luca Stoica. Rihisdor: Andreas Nemenz. Roșia-mont.: Mold van Gyuláné Sasăuș: Julius Kerekes. Săliște: Dumitru Roșca Căpitanu. Sântimbru: Dumitru Roșca. Scărșoara: Paraschiva Costea. Sebeșul-șase-c: Johann T. Gross. Șica-mare: S. G. Theil, Julius Everth Șica-mică: Johann Bransch. Șelimbăr: Milca Irimie. Șlimnic: Fridrick Keul Spring. Nicolae Stoia. Sipoș Gyula. Soroștin: Elekes Lajos. Șona: Josef Graef, jun. & Victor Somărtia: Franz Seibal, Samuel Schiedt. Străza-Cărtășoara: Ioan Stopu. Teiuș: Gerő Székelyidy. Trăncău: Kloeza János. Tili ca: Vasile Juga. Ungureii Mathias Stefan. Zlatna: Traian Baice.

Țiitoare pentru cuți de coasă, emaiate pe din lăuntru și pe din afară, 1 bucată C. — 42 și suflăte cu zăic, foarte durabile, 1 buc. C. — 40. Cuți de coase de la 10 ft. în sus, în asortiment bogat, 1 buc. C. — 40. Cuți de bergamo albastro negre, insigniul [CFJ] 1 buc. C. — 80. Coșde de coase, pentru coase de cereale, 1 bucată C. — 96. Greble de fer pentru coase de cereale, de șirofat pe coadele simple de coase de lemn, 1 bucată C. 1.40. Teve de gătlee contra umfării vitelor, pentru vice Cor. 6.—, pentru vice Cor 5.50. 172 17-

Birou de informații.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

24 31—

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2—3 zile ori și cui, resolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urgitez resolvirea petițiilor. Vorbește în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

— La aviz aștept la gară. —

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

Vinuri de masă escolente,

între cu 52 și 60 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria de vinuri

57 55—

JOSEF SCHULTE

Sibiu, strada Urezului 20.

Cetiți și vă mirați!

Ocazie de felul acesta nu mai ai în viață!

600 de obiecte numai cu 420 K.

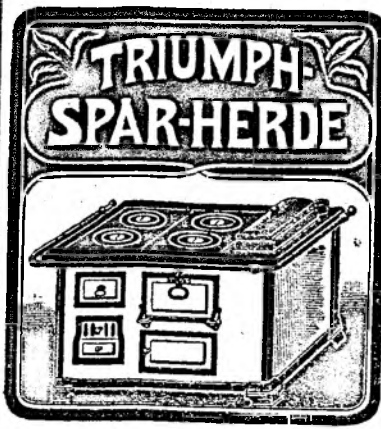
1 orologiu de precizie aurit, cu lanț, pentru care se dă garanță de 3 ani, o cravată elegantă de rătasă, la modă, 3 batiste, 1 stralucit inel pentru bărbați, cu penatră scumpă imitată, 1 garnitură de podobe femeiești elegante, 1 frumos collier de mărgăritare orientale, 2 doate femeiești la modă, cu copcii libere, 2 brățări elegante, 1 păreche de cercei frumoși cu copcii libere, 1 minunată oglindă de buzunar pentru toaletă, 1 portofel de piele, 1 păreche de botoni pentru manjete din aur double de 3 grade cu copcii libere, 1 foarte elegant album pentru ilustrație, cu cele mai frumoase regiuni ale țării, 3 obiecte comice, buze de distracție pentru tinerii și bătrânii ceopotriviți, 1 carte practică pentru corespondență de dragoste între dame și domni, 20 de obiecte de corespondență și mai mult de 500 de obiecte necesare într-o casă — Toate acestea, cu toate că ceasul singur plătește suma aceasta de bani, se pot răpăta numai pentru **4 cor. 20 fil**. Obiectele să trimiți cu ramburs, ori cu trimiți cea înainte a banilor pe adresa:

(211) 4—1

Wiener Central-Versandhaus

P. LUST, Krakau Nr. 648.

NB. Cine comandă 2 pachete, capătă rabat un briciu englez prima. Pentru cel necorăspunzător, banii se retrimit.

Cuptoare „Triumph“

in toate mărimile și diferitele execuții.

Marca „TRIUMPH“ patent

Catalog se trimite la dorință gratis și franco.

Triumph-Werke Ges. m. b. H.

fabrică de cuptoare și sobe 200 14—25

WELS, Oberösterreich (Austria-de-sus)

Reprezentant în Sibiu:

JOSEF JIKELI, strada Cisnădiei 47.**CAROL GÜRTLER**

lăcătuș de artă și construcții

Sibiu, strada Gușteriței Nr. 26

recomandă onorabilului public interesat atelierul său, unde se execută tot felul de lucrări ce se țin de branșa lăcătușeriei.

Afară de aceea la mine se află totdeauna în depozit

cuptoare de ori-ce mărime și cu diferite prețuri. 48 29—52

Important pentru cumpărători și proprietari de motoare!

MOTOARE DE BENZIN

stabile, precum și locomobile pentru îmblătit, și pentru agricultură, construcție proprie probată, sunt de vânzare cu prețuri ieftine, direct dela producător. Pentru construcție se garantează.

Se execută ieftin și conștientos tot felul de reparaturi la motoare Düssel, motoare pentru oleiu brut și benzin, strângere de cilindri, măcină nouă, verigi, ventile, aparate pentru ulei și aprins, precum și toate lucrările ce vin înainte la motoare. 139 21—

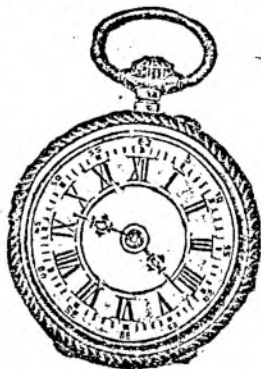
Singurul atelier special în Transilvania

Ferd. Zaller

Instalut pentru construcție de motoare, mașini și automobile

Sibiu, strada Franciscanilor Nr. 6.

Motoarele mele sunt executate foarte precis pe baza unei praxe îndelungate, de aceea sunt mult mai superioare altor motoare străine.

STEFAN J. ROTH

ciasornicar și g uvaergiu

SIBIU, Str. Măcelarilor 36.

Vânzare de juvaere, de aur și argint și ciasornice pe lângă garanție și prețuri moderate.

Să fac orice reparaturi de juvaere și ciasornice de aur și argint, repede, precis și ieftin.

Serviciu prompt și conștientos.

Marca de scutură: „Anker“.

Uniment Capitel comp.

Lăcătuș pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de ceață valorat de mult, care să lăcătește de mulți ani cu fricțiune sigură la podagră, reumatism și răseală.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai atele originale în pacade cu marca de scutură „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil. C. 140 și Cor 2— să răpăta aproape în toate farmaciile. Depozit principal la Leul Târă, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la

„Leul de aur“ în Praga. ::

Soseana Elisabeta Nr. 4 ecc.

Expeditie zilnică. 293 57 42

AVISO!**PRĂVĂLIA DE HAINE**

pentru dame și domni

Josef Schlesinger

193 14—

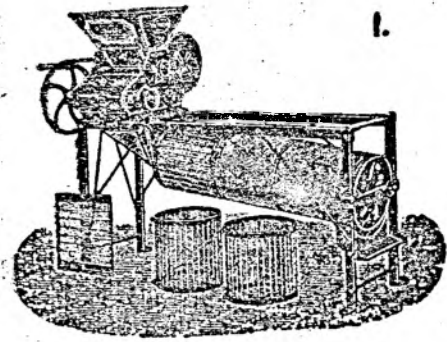
Piața mare Nr. 22 se află dela 20 Iulie 1911 în

Strada Cisnădiei Nr. 31

Observă! Ce va sămăna omul, aceea va și recolta!

Vânturătorile sunt în general sau pentru săcară și grâu, sau pentru orz și ovăs întocmite.

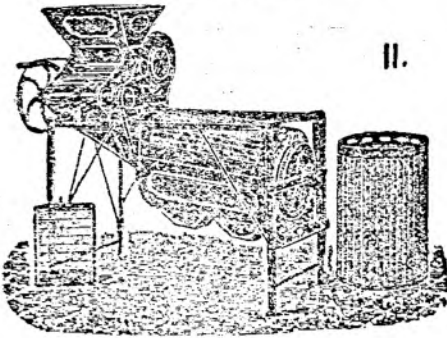
Prestațiunile arătate au valoare pentru săcară sau grâu; la orz prestațiunea e cu vre-o 15%, iar la ovăs cu vre-o 30% mai mică.

I.

Clasa I-a. Acestea sunt vânturătorile ordinare pentru curățit săcară și grâu, asemenea orz și ovăs, dacă acestea din urmă nu conține mazărice în forma linteii; dacă conține de acestea, atunci este de dorit ca să se schimbe cilindrul.

Furnitură: 3 sâte pentru cilindru, 2 sâte de scuturat.

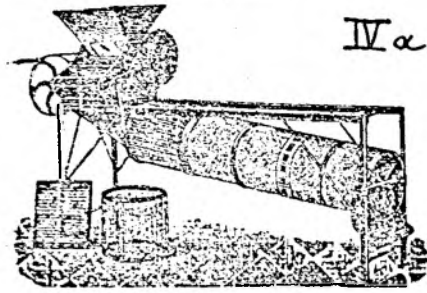

II.

Clasa II-a. Vânturătoarea clasa II-a curăță cerealele ca și vânturătoarea clasa I-a de toată neghina, sortează însă totodată grăunțe în 2 sau 3 mărimi. Dacă orzul și ovăsul nu conține mazărice în forma linteii, atunci se potrivește vânturătoarea și pentru săcară și grâu; adică pentru toate 4 felurile de cereale, dacă însă conține neghină, atunci este de dorit a să schimbe cilindrul.

Furnitură: 2 mantale de sortat, 2 sâte de scuturat.

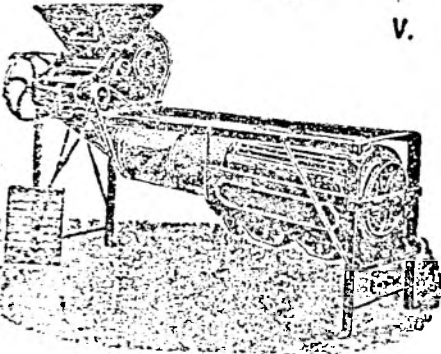
La comandare trebuie să se spună, dacă cerealele se sortează în 2 sau 3 sorte.

IV a

Clasa IV-a. Vânturătoarea clasa IV-a curăță amestecături de fructe care în mărimea lor nu sunt egale; d. e. ovăsul din grâu, orzul din grâu, ovăsul din orz, și aceste sorte de bucate totodată le curăță.

Furnitură: 2 mantale de sortat, 2 sâte de scuturat.

V.

Clasa V-a. Vânturătoarea universală servește, ca să despărtească ovăsul sau orzul din grâu sau ovăsul din orz, să curețe grâul sau orzul de toată neghina și totodată fructele curățite să se sorteze după mărime. Dacă cerealele sunt tare amestecate cu ovăs sălbatic, să recomandă în special vânturătoarea aceasta.

Furnitură: 2 mantale de sortat, 2 sâte de scuturat.

Prețurile pentru vânturători clasa I, I a, I. II, Clasa IV a, I, II sunt prețuri ocazionale și au valoare numai atâta, cât ajunge marja din deposit.

Toate vânturătorile numite mai sus sunt cu tinichea patentată rotunzită.

Avantajele vânturătorilor cu tinichea patentată rotunzită sunt următoarele: 1. 25 procente prestațiune mai mare, 2. curățire absolută a cerealelor, 3. nici o pierdere la grăunțe bune, 4. nu se astupă găuricile, 5. durează mai mult, fiindcă e mai tare în material.

Carol F. Jickeli, în Sibiu și în Alba-Iulia.

Marca	Prestațiune pro timp pe oră în Kg.	Mărimea cilindrului	Lă. timp		Prețul în coroane pentru	
			Lă. timp	Lun. timp	Săcară și grâu	orz și ovăs
I b	110	250	575	1450	114	cu 5%
I a	150	300	625	1625	120	mai
I	240	350	675	1825	160	scumpă
II	420	400	725	2100	220	

Marca	Prestațiune pro timp pe oră în Kg.	Mărimea cilindrului	Lă. timp		Prețul în coroane pentru	
			Lă. timp	Lun. timp	Săcară și grâu	orz și ovăs
I a	150	410	640	1350	191	cu 5%
I	240	470	700	1475	248	mai
II	420	530	750	1725	332	scumpă
III	600	590	800	1950	427	

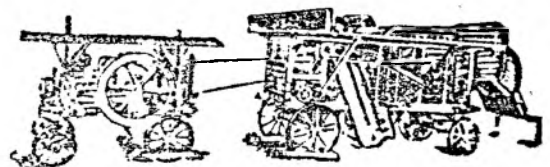
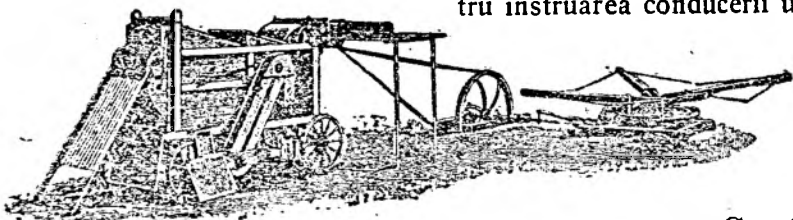
Marca	Prestațiune pro timp pe oră în Kg.	Mărimea cilindrului	Lă. timp		Prețul în coroane pentru	
			Lă. timp	Lun. timp	Săcară și grâu	orz și ovăs
I a	80	300	625	1925	186	cu 5%
I	115	350	675	2180	190	mai
II	200	400	725	2530	260	scumpă
III	300	450	775	2910	396	

Marca	Prestațiune pro timp pe oră în Kg.	Mărimea cilindrului	Lă. timp		Prețul în coroane pentru	
			Lă. timp	Lun. timp	Săcară și grâu	orz și ovăs
I a	95	410	640	1910	240	cu 5%
I	150	470	700	2120	303	mai
II	240	530	750	2460	390	scumpă
III	360	590	800	2865	496	

Frații Gömöri Magazin dela fabrică pentru mașini economice * **Budapesta**, IX., Boráros-tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.**

NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de îm-blăt看it cu motor în timpul de acum. Pentru instruirea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un montaj.

Construcția cea mai nouă.

83 26 - 52

Mai departe recomandăm economilor mașini de sămănat, construcția cea mai nouă, tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului și tot felul de mașini economice, apoi mașini pentru fabricarea de cărămidă, țiglă de coperit, țiglă de ciment pentru coperit, alte mărfuri de ciment, precum și forme de fier pentru fabricarea de țevi de ciment și țevi la fântâni și mașini pentru spargerea pietrii.

Vârtejuri de îmblăt看it și curățit, cari merg foarte ușor, cu întocmirea în formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a 3-4 cai, foarte ușor se poate îmblăt看it.

Mașinile numite mai sus le liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe spesele noastre, prin

ceea-ce cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesia mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Mașinile, cari au fost liferate prin firma **FRĂȚII GÖMÖRI**, au fost bine primite preste tot locul și sunt recomandate cu căldură la toți economii.

Catalog și preliminar de spese să trimite la cerere gratis.

Cine are de vânzare

Un căpău

de vânat și bine dresat

să se adreseze la administrația »Foi Poporului«, comunicând totodată și prețul. 279 2-3

Cel mai mare succes:

Peste 1000 garnituri de treerat cu motor în circulație

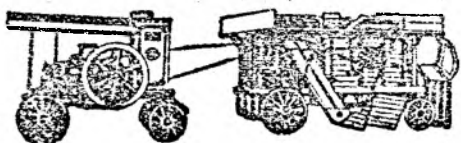
Vestitele garnituri de treerat cu motor

dela renumita fabrică de motoare

Kállai LAJOS

Budapest, Gyár-utca 28

să recomandă tuturor economilor pe lângă garanță deplină ca cele mai bune.

Invinge peste tot locul. | Catalog principal gratis.

Intre toate motoarele existente recunoscute ca cele mai simple. 162 18-25

Mașini de cusut pentru trebuinte casnice sau industriale, de cea mai bună fabricație.

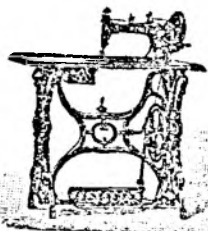

biciclete și gramofone

se pot cumpăra cu prețuri moderate și plătiți în rate favorabile la

BODOR BÉLA

magazin de mașini de cusut și biciclete în

Făgăraș
Str. Honvéd Nr. 11.

24 26

Ludovic Ferencz,CROITOR DE BĂRBAȚI
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de vară
în mare asortiment**noutățile** 29 35

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rînd complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

60 35-

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai eține, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termin fix, cu plăti simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte.

Sumele plătite pentru **pagube de foc** până la finea anului 1910 K 5 003,540 78
Capitale **asigurate pe viață** achitate 4.834,801-12 4 571,035-31Starea asigurărilor cu (foc K 119.839,992-
sfârșitul anului 1910 (viață . 11.020,263-
Fonduri de întemeiere și de rezervă 2.428,317-

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

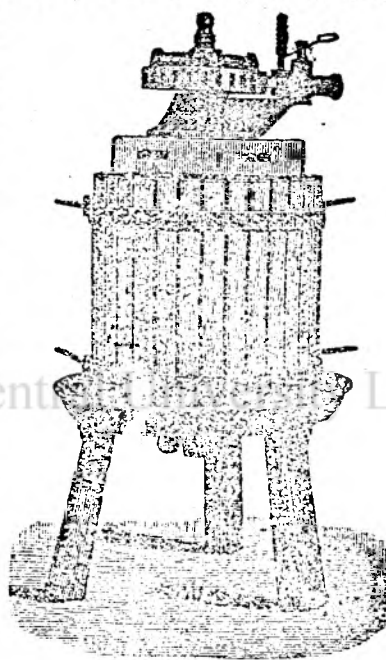
Persoane versate în Acuișiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.

Teasc

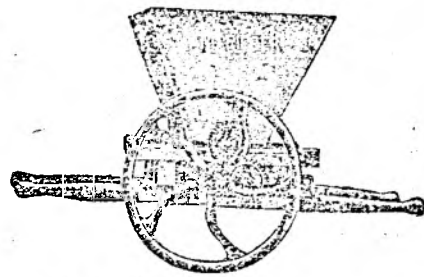
pentru

storsul poamelor și strugurilor

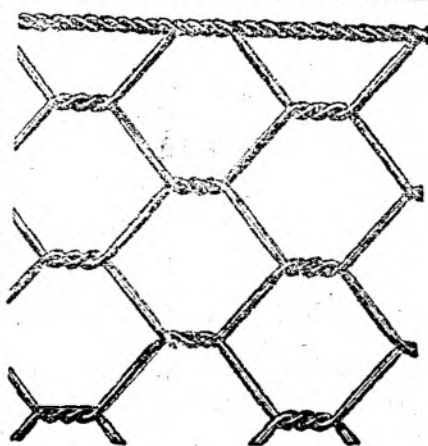
cu aparat dublu de apăsare, sistemul de cârmuire Mabille, azi recunoscute ca cele mai bune teascuri, în patru mărimi. 272 1-3

Mori**pentru poame și struguri**

se execută în forma cea mai solidă și se vând pe lângă prețuri moderate la

AND. RIEGER

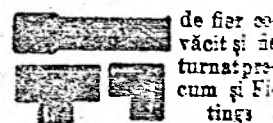
fabrică de mașini și turnătorie de fer în Sibiu.

Împletituri de sârmă

cu ochiuri în ori ce mărime și grosime a sârmei, pentru tot felul de închisori. 113 24-32

Portland și
Romancement
de Brașov și Becciner**Pentru zidiri****Traverse****Stucătură de trestie.**Împletitură „Bacula“
Materialul de zidit în viitor.
Ieftinește orice zidire. :

Fier de Cădstr în rade fier medelat, fier în rade și fier de încheiat în 600 profile și dimensiuni se află în deposit.

TEVIPumpe pentru fântâni și alte industrii
Sfidele de găurit pământul și la fântâni.**Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.**